

Úradný vestník

Európskej únie

L 361

Slovenské vydanie

Právne predpisy

Zväzok 59

31. decembra 2016

Obsah

II Nelegislatívne akty

ROZHODNUTIA

- ★ **Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2016/2395 z 5. augusta 2016 o štátnej pomoci SA.32619 [2012/C (ex 2011/N)] oznámenej Španielskym kráľovstvom na náhradu určitých nákladov vyplývajúcich z uvoľnenia digitálnej dividendy [oznámené pod číslom C(2016) 4886] ⁽¹⁾** 1

⁽¹⁾ Text s významom pre EHP

SK

Akty, ktoré sú vytlačené obyčajným písmom, sa týkajú každodennej organizácie poľnohospodárskych záležitostí a sú spravidla platné len obmedzený čas.

Názvy všetkých ostatných aktov sú vytlačené tučným písmom a je pred nimi hviezdička.

Toto vydanie uzatvára sériu L na rok 2016.

II

(Nelegislatívne akty)

ROZHODNUTIA

ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2016/2395

z 5. augusta 2016

o štátnej pomoci SA.32619 [2012/C (ex 2011/N)] oznámenej Španielskym kráľovstvom na náhradu určitých nákladov vyplývajúcich z uvoľnenia digitálnej dividendy

*[oznámené pod číslom C(2016) 4886]***(Iba španielske znenie je autentické)****(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 108 ods. 2,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky v súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami ⁽¹⁾, a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

1. POSTUP

- (1) Španielske orgány 5. júla 2011 oznámili Komisii dve opatrenia štátnej pomoci. Opatrenie I sa týkalo dotácií pre obyvateľov spoločných budov, ktorí s cieľom zaistiť nepretržitý príjem voľne dostupných televíznych kanálov (free-to-air, ďalej len „FTA“) ⁽²⁾, dosiaľ vysielaných na pásme 790 – 862 MHz (ďalej len „800 MHz“), potrebovali zmodernizovať existujúcu infraštruktúru pozemného televízneho vysielania (Digital Terrestrial Television, ďalej len „DTT“) alebo prejsť na inú platformu podľa svojho výberu. Opatrením II sa plánovala náhrada dodatočných nákladov, ktoré vznikajú verejným a súkromným vysielateľom z dôvodu ich povinnosti vysielat simultánne počas procesu uvoľňovania digitálnej dividendy ⁽³⁾ („simultánne vysielanie“).
- (2) Po písomnom styku so španielskymi orgánmi o oznámených opatreniach Komisia prijala 25. apríla 2012 rozhodnutie ⁽⁴⁾, že nevznesie námietky voči opatreniu I a že začne formálne vyšetrovacie konanie stanovené v článku 108 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) v súvislosti s opatrením II, pokiaľ ide o verejných aj súkromných vysielateľov. Rozhodnutie Komisie o začatí konania (ďalej len „rozhodnutie o začatí konania“) bolo uverejnené 19. júla 2012 v Úradnom vestníku Európskej únie ⁽⁵⁾. Komisia vyzvala zainteresované strany, aby predložili svoje pripomienky k uvedenému opatreniu.

⁽¹⁾ Rozhodnutie Komisie 2012/C-213/03 z 25. apríla 2012 (Ú. v. EÚ C 213, 19.7.2012, s. 41).

⁽²⁾ Voľne dostupné vysielanie (FTA) označuje vysielanie televíznych a rozhlasových služieb v čistej (nezakódovanej) forme, čo umožňuje každej osobe s vhodným prijímacím vybavením prijímať signál a pozerat' alebo počúvať obsah bez potreby predplatného, iných neustálych nákladov alebo jednorazového poplatku (napr. „pay-per-view“ – platba za každé videnie). Pri tradičnom poňatí sa toto vykonáva na pozemných rádiových signáloch a prijíma pomocou antény.

⁽³⁾ Zodpovedá pásme 800 MHz.

⁽⁴⁾ C(2012) 2533 final.

⁽⁵⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 1.

- (3) Španielske orgány poskytli svoje pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania listami z 29. júna 2012, 12. decembra 2012 a 6. júna 2013. Španielske orgány ďalej zorganizovali dve telefonické konferencie: prvú 24. júna 2013 a druhú 3. júna 2014. Okrem toho sa s nimi uskutočnili tri stretnutia: prvé v júni 2014, druhé v decembri 2014 a tretie v marci 2015.
- (4) Komisia dostala aj pripomienky od spoločnosti Abertis Telecom ⁽⁶⁾ (ďalej len „Abertis“) listom zo 7. augusta 2012, od spoločnosti Sociedad Gestora de Televisión NET TV (ďalej len „NET TV“) listom zo 14. augusta 2012, od spoločnosti Broadcast Networks Europe (ďalej len „BNE“) listom zo 17. augusta 2012, od Európskej vysielacej únie (European Broadcasting Union, ďalej len „EBU“) listami z 20. augusta 2012 a 21. júna 2013 a nakoniec od spoločnosti SES Astra (ďalej len „Astra“) listami z 19. augusta 2012 a 30. októbra 2012. V priebehu vyšetrovania sa konalo viacero telefonických konferencií a stretnutí: medzi Komisiou a EBU v júni a decembri 2013 a v júni a decembri 2014 a medzi Komisiou a spoločnosťou Astra v júni a decembri 2013 a v apríli a novembri 2014. Španielske orgány poskytli 12. decembra 2012 poznámky k pripomienkam spoločnosti Astra.
- (5) Španielske orgány 3. septembra 2014 stiahli oznámenie týkajúce sa náhrady nákladov za simultánne vysielanie, ktoré vznikli verejným vysielateľom (ale nie súkromným vysielateľom). Informovali Komisiu, že kráľovský dekrét 677/2014 o udeľovaní priamych grantov verejným vysielateľom bol zameraný na pokrytie uvedenej náhrady na základe koncepcie služby všeobecného hospodárskeho záujmu (ďalej len „SGEI“). Dekrét bol zverejnený v španielskom úradnom vestníku ⁽⁷⁾ 6. augusta 2014 ⁽⁸⁾.
- (6) Španielske orgány nepredložili žiadne ďalšie úpravy tohto oznámenia týkajúceho sa opatrenia II.
- (7) S ohľadom na to, že časť opatrenia II, ktorá sa týkala verejných vysielateľov, španielske orgány stiahli v septembri 2014, sa formálne vyšetrovacie konanie tejto časti opatrenia II stalo bezpredmetným. Z toho dôvodu sa Komisia rozhodla uzavrieť formálne vyšetrovacie konanie tejto časti opatrenia II. Toto rozhodnutie sa týka výhradne oznámenej náhrady nákladov za simultánne vysielanie pre verejných vysielateľov (ďalej len „opatrenie“).

2. OPIS OPATRENIA

2.1. Kontext

- (8) Využitie výhod digitálnej dividendy prostredníctvom používania bezdrôtového širokého pásma na zaistenie pokrytia všetkých oblastí vrátane vzdialených a vidieckych regiónov je dôležitým cieľom Digitálnej agendy pre Európu ⁽⁹⁾ a teda súčasťou stratégie Európa 2020 ⁽¹⁰⁾. Mobilní operátori požadujú na vybudovanie svojich bezdrôtových sietí nedostatkové rádiové frekvencie na prenos ich signálov. Ak sú tieto frekvencie v členských štátoch obsadené pozemnými televíznymi sieťami, pozemní vysielatelia sa musia presunúť na inú prenosovú platformu (širokopásmovú, káblovú alebo satelitnú) alebo na inú (nevyužívanú) frekvenciu v dostupnom spektre, ktorá je vhodná na tento účel. V roku 2009 Komisia odporúčala, aby členské štáty zabezpečili, že všetky pozemné televízne služby prestanú používať analógovú prenosovú technológiu, a podporili regulačné úsilie zamerané na sprístupnenie hodnotného frekvenčného pásma 800 MHz pre elektronické komunikačné služby. Tento proces sa nazýva uvoľnenie digitálnej dividendy ⁽¹¹⁾ a týka sa len pozemných televíznych vysielacích služieb.
- (9) Uvoľnenie digitálnej dividendy vytvára pozemným vysielateľom náklady na prechod, ktoré zahŕňajú náklady na simultánne vysielanie signálu na starých aj nových frekvenčných pásmach ⁽¹²⁾.

⁽⁶⁾ Abertis Telecom S.A., v súčasnosti Cellnex Telecom, S.A.

⁽⁷⁾ Boletín Oficial del Estado.

⁽⁸⁾ Real Decreto 677/2014, de 1 de agosto, por el que se regula la concesión directa de subvenciones a prestadores del servicio público de comunicación audiovisual televisiva de ámbito estatal e autonómico, destinadas a compensar los costes derivados de la emisión simultánea y transitoria de sus canales de televisión durante el proceso de liberación de la banda de frecuencias 790-862 MHz.

⁽⁹⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov. KOM (2010) 245 v konečnom znení/2.

⁽¹⁰⁾ EURÓPA 2020 – Stratégia pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast. KOM(2010) 2020.

⁽¹¹⁾ Odporúčanie Komisie 2009/848/ES z 28. októbra 2009 o uľahčení uvoľnenia digitálnej dividendy v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 308, 24.11.2009, s. 24). Praktické modalita vykonávania tohto postupu sa ponechali na členské štáty. Úlohou Komisie je zabezpečiť, že bude fungovať bez problémov a v súlade s právom EÚ týkajúcim sa štátnej pomoci, najmä so zásadou technologickej neutrality.

⁽¹²⁾ Niekoľko členských štátov udelilo v kontexte digitalizácie vysielania štátnu pomoc (ďalej len „prechod na digitálne vysielanie“). Pomoc bola udelená predovšetkým na podporu sociálne znevýhodnených domácností pri nákupe nových dekodérov. Ak boli zásady technologickej neutrality, nevyhnutnosti a proporcionality dodržané, takéto opatrenia mohli byť schválené.

2.2. Európska politika týkajúca sa uvoľnenia digitálnej dividendy

- (10) Za posledné roky sektor vysielania podstúpil veľké zmeny v dôsledku zavedenia digitálnych technológií. V porovnaní s analógovou televíziou digitálny prenos televízie poskytuje lepšie využitie nedostatkového frekvenčného spektra a umožňuje viac televíznych kanálov. Oznámenie Komisie z roku 2003 o prechode z analógového na digitálne vysielanie ⁽¹³⁾ zdôraznilo výhody prechodu na digitálne vysielanie a začala sa diskusia o smerovaní politiky EÚ v otázkach, ako je množstvo spektra, ktoré sa má uvoľniť a jeho budúce využitie.
- (11) Výsledkom prechodu z analógového na digitálne vysielanie bolo uvoľnenie časti rádiového frekvenčného („RF“) spektra, ktoré sa dovtedy používalo na televízne vysielanie. Toto bolo možné vďaka väčšej účinnosti digitálnej technológie v porovnaní s analógovou. Uvoľnená časť spektra vyplývajúca z tohto zlepšenia sa nazýva „digitálna dividendá“.
- (12) Medzinárodnými dohodami, ako sú tie, ktoré sa dosiahli na Regionálnej rádiokomunikačnej konferencii (RRC-06) Medzinárodnej telekomunikačnej únie (ITU) v júni 2006 a Svetovej rádiokomunikačnej konferencii (WRC-07) ITU v novembri 2007, sa dohodlo o spoločnom primárnom pridelení pásma 800 MHz pre mobilné služby navyše k službám televízneho a rozhlasového vysielania a pevným službám ⁽¹⁴⁾. Na základe predchádzajúceho pridelenia týchto frekvencií službám televízneho a rozhlasového vysielania počas počiatočného plánovania prechodu z analógových na digitálne technológie však niektoré členské štáty, napríklad Španielsko, nezhľadeli možnosť opätovného využitia uvoľneného spektra na iné ako pozemné vysielanie.
- (13) Ku koncu roka 2007 na základe celosvetového zvýšenia dopytu po RF spektre a účinnejších technológiách Komisia preskúmala možnosti a mimoriadny potenciál, z hľadiska obchodu, ako aj inovácií a rastu, ktorý by digitálna dividendá mohla ponúknuť, keby sa používala na poskytovanie pokročilých elektronických komunikačných služieb. Komisia usúdila, že na plné využitie výhod digitálnej dividendy by bolo potrebné, aby členské štáty simultánne prideliť príslušné spektrum elektronickým komunikačným službám v čo možno najkratšom časovom rámci ⁽¹⁵⁾.
- (14) V oznámení Komisie z roku 2009 o premene digitálnej dividendy na spoločenské výhody a hospodársky rast ⁽¹⁶⁾ sa odporúča, aby členské štáty prestali používať pásmo 800 MHz na vysielanie vysokovýkonných vysielacích služieb a plne vykonali rozhodnutie o technickej harmonizácii EÚ do určitého dátumu, ktorý by sa dohodol na úrovni EÚ.
- (15) Nakoniec sa rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 243/2012/EÚ ⁽¹⁷⁾, ktorým sa zriaďuje viacročný program politiky rádiového frekvenčného spektra požaduje, aby všetky členské štáty do 1. januára 2013 umožnili využívanie pásma 800 MHz pre elektronické komunikačné služby ⁽¹⁸⁾. Týmto rozhodnutím bola Komisia oprávnená na udelenie osobitných výnimiek do 31. decembra 2015 v prípade mimoriadnych vnútroštátnych alebo miestnych okolností alebo problémov s cezhraničnou koordináciou frekvencií ⁽¹⁹⁾.

⁽¹³⁾ Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o prechode z analógového na digitálne vysielanie (od „prechodu“ na digitálne vysielanie k „vypnutiu“ analógového vysielania). KOM(2003) 541 v konečnom znení.

⁽¹⁴⁾ Spoločné primárne pridelenie mobilným službám navyše k službám televízneho a rozhlasového vysielania a pevným službám bolo naplánované od roku 2015 alebo v prípade potreby aj pred týmto dátumom v závislosti od technickej koordinácie s inými krajinami.

⁽¹⁵⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – plné využitie výhod digitálnej dividendy v Európe: spoločný prístup k využívaniu spektra uvoľneného digitalizáciou. KOM(2007) 700 v konečnom znení.

⁽¹⁶⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o premene digitálnej dividendy na spoločenské výhody a hospodársky rast. KOM(2009) 586 v konečnom znení.

⁽¹⁷⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 243/2012/EÚ zo 14. marca 2012, ktorým sa zriaďuje viacročný program politiky rádiového frekvenčného spektra (Ú. v. EÚ L 81, 21.3.2012, s. 7).

⁽¹⁸⁾ Rozhodnutím Komisie 2010/267/EÚ zo 6. mája 2010 sa harmonizovali technické podmienky využívania frekvenčného pásma 790 – 862 MHz v rámci pozemných systémov schopných zabezpečiť poskytovanie služieb elektronickej komunikácie v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 117, 11.5.2010, s. 95).

⁽¹⁹⁾ Udelenie osobitných výnimiek je stanovené v článku 6 ods. 4 tohto rozhodnutia. Pri oznámení opatrení sa Španielsko spoliehalo na túto výnimku a tvrdilo, že sa naň vzťahuje osobitná výnimka z dôvodu ťažkostí spojených s liberalizáciou spektra: najmä viac ako 1 300 plánovaných televíznych kanálov (na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni), komplexná španielska orografia, ktorá si vyžadovala náročné plánovanie spektra, potreba medzinárodnej koordinácie so susednými európskymi a severoafrickými krajinami, atď. Podľa vyhlásenia ministra priemyslu, energetiky a cestovného ruchu z 13. marca 2012 Španielsko zvažovalo uvoľniť digitálnu dividendu o jeden rok skôr, než bolo stanovené v oznámení, teda do konca roka 2013. V Španielsku bola digitálna dividendá v skutočnosti uvoľnená až 31. marca 2015.

2.3. Vývoj digitálnej dividendy v Španielsku

- (16) Španielsko dokončilo svoj prechod na DTT 3. apríla 2010, čím sa ukončilo analógové vysielanie. Vzhľadom na to, že právny základ pre prechod z analógového na digitálne pozemné vysielanie – národný technický plán DTT (ďalej len „NTP“) ⁽²⁰⁾ – pochádza z roku 2005. V tom čase neboli vykonané žiadne plány na používanie tohto spektra (prideleného zo strany ITU pre pozemnú televíziu) na iné účely. Táto skutočnosť má dva dôsledky:
- Celé spektrum, ktoré bolo uvoľnené po vypnutí analógového vysielania, bolo v roku 2005 vyhradené výlučne pre pozemné televízne služby s cieľom zvýšiť počet dostupných kanálov.
 - V tom istom roku španielska vláda rozhodla použiť toto pásmo na uvedenie prvých vysielateľov DTT na uľahčenie zavedenia nových digitálnych pozemných technológií bez požiadavky na predchádzajúce vyčistenie tohto spektra.
- (17) NTP a následné regulačné opatrenia rozdelili územie Španielska do troch oblastí:
- a) Oblasť I – pokrýva 96 % španielskeho obyvateľstva, kde vysielatelia znášali náklady na prechod sami. Pokiaľ ide o túto oblasť, prechod bol povinný z dôvodu povinnosti týkajúcej sa rozsiahleho pokrytia obsiahnutej v licenciách vysielateľov a nebola im za to poskytnutá žiadna štátna pomoc. Bolo to na vysielateľoch a/alebo operátoroch platforiem, aby investovali do digitalizácie siete.
 - b) Oblasť II – pokrýva asi 2,5 % španielskeho obyvateľstva v menej urbanizovaných a vzdialených oblastiach, kde vysielatelia nemajú žiaden obchodný záujem na poskytovaní svojich modernizovaných služieb. Rozšírenie pokrytia financoval štát z dôvodu odporu vysielateľov finančne sa podieľať na modernizácii prenosových centier nevyhnutných na vysielanie ich signálov ⁽²¹⁾.
 - c) Oblasť III – pokrýva zostávajúcu časť španielskeho obyvateľstva a predstavuje oblasť, v ktorej vzhľadom na topografiu nie je možné poskytovať televíznu službu prostredníctvom pozemnej platformy, takže sa táto služba poskytuje satelitne.
- (18) Prechodom na digitálne vysielanie vznikli určité výdavky aj divákovi. Jednotlivé domácnosti v oblastiach I a II museli zaplatiť za dekodéry na prispôbenie svojich televízorov na DTT. Obyvatelia spoločných budov museli okrem toho zaplatiť za prispôbenie svojej príjmovej infraštruktúry na digitálny signál. Obyvatelia z oblasti III si museli následne zaobstaráť satelitné prijímacie zariadenie, v niektorých prípadoch čiastočne alebo úplne financované regionálnymi alebo miestnymi orgánmi ⁽²²⁾.
- (19) V novembri 2007, viac ako dva roky po schválení NTP, ITU rozhodlo o pridelení pásma 800 MHz pre elektronické komunikačné služby na spoločnej primárnej báze. V tom čase pokrytie DTT prostredníctvom pásma 800 MHz dosahovalo v Španielsku už od 80 % do 90 % obyvateľstva.
- (20) Španielsko sa potom v máji 2009 rozhodlo, že pásmo 800 MHz určí pre elektronické služby. Toto vyhlásenie malo regulačnú podporu prostredníctvom zákona o udržateľnom hospodárstve ⁽²³⁾. Týmto zákonom sa stanovuje, že frekvenčné pásmo 800 MHz by sa malo používať prevažne na poskytovanie pokročilých elektronických komunikačných služieb v súlade s harmonizovaným použitím schváleným v EÚ ⁽²⁴⁾. V článku 51 zákona o udržateľnom hospodárstve sa stanovuje právo verejných aj súkromných vysielateľov na finančnú náhradu všetkých nákladov súvisiacich s prerozdelením využívania spektra potrebných na oslobodenie frekvenčného pásma 800 MHz, najmä nákladov za simultánne vysielanie ⁽²⁵⁾. Toto ustanovenie vnútroštátneho práva je teda právnym základom tohto opatrenia.

⁽²⁰⁾ Real Decreto 944/2005, de 29 de julio, por el que se aprueba el Plan técnico nacional de la televisión digital terrestre.

⁽²¹⁾ Opatrenia, ktoré španielske orgány vykonali s cieľom rozšíriť pokrytie DTT v oblasti II, boli posúdené v dvoch rozhodnutiach Komisie: rozhodnutie Komisie z 19. júna 2013 týkajúce sa štátnej pomoci poskytnutej Španielskym kráľovstvom na rozvoj digitálneho pozemného televízneho vysielania vo vzdialených a menej urbanizovaných oblastiach s výnimkou Kastília-La-Mancha (SA.28599) a rozhodnutie Komisie z 1. októbra 2014 o štátnej pomoci uplatňovanej orgánmi autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha na rozvoj digitálneho pozemného televízneho vysielania vo vzdialených a menej urbanizovaných oblastiach regiónu Kastília-La Mancha (SA.27408).

⁽²²⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie z 8. februára 2012 vo veci „Captación de televisión digital en Cantabria“.

⁽²³⁾ Ley 2/2011, de 4 de marzo, de Economía Sostenible.

⁽²⁴⁾ Pozri poznámky pod čiarou č. 17 a 18.

⁽²⁵⁾ V článku 51 zákona o udržateľnom hospodárstve sa uvádza, že: „Náklady na prerozdelenie využívania spektra, potrebné na oslobodenie frekvenčného pásma 790 – 862 MHz, bude znášať správa...“.

- (21) Vzhľadom na to, že pásmo 800 MHz v čase jeho určenia na účely elektronických komunikačných služieb ⁽²⁶⁾ používali vysielatelia DTT, bolo nevyhnutné preniesť týchto vysielateľov z kanálov, ktoré boli v tom čase používané, na iné kanály nachádzajúce sa v pásme 694 – 790 MHz (ďalej len „700 MHz“). Tento postup bol stanovený v kráľovskom dekréte 365/2010 ⁽²⁷⁾, ktorým sa upravovalo prideľovanie multiplexov DTT po vypnutí analógového vysielania.
- (22) Kráľovským dekrétom 365/2010 sa stanovuje poskytnutie piatich multiplexov ⁽²⁸⁾ na nahradenie tých, ktoré sa používali v pásme 800 MHz. Táto migrácia vyvolala tieto problémy:
- Zaistenie prechodného obdobia, počas ktorého sa digitálne televízne signály museli vysielat' simultánne na pásmach 800 MHz a 700 MHz, pretože nebolo možné okamžite migrovať na nové multiplexy.
 - Nové multiplexy zodpovedali RF kanálom, ktoré sa predtým nepoužívali na vysielanie DTT. Z tohto dôvodu sa vo väčšine budov s viacerými domácnosťami musela infraštruktúra na príjem televízneho signálu prispôbiť novej situácii.
- (23) Kráľovským dekrétom 365/2010 sa stanovilo, že vysielacie kanály by sa mali preniesť na iné frekvencie pod 790 MHz do konca roka 2014. Vysielateľom sa tiež ukladá povinnosť simultánne vysielat' na oboch frekvenčných pásmach až do definitívneho pridelenia multiplexov v pásme 700 MHz.
- (24) V roku 2011 sa Španielsko rozhodlo predat' pásmo 800 MHz telekomunikačným operátorom na dražbe ⁽²⁹⁾. Telekomunikační operátori, ktorým boli pridelené nové frekvencie, za na zaplatili do júna 2012 a zaviazali sa dosiahnuť pokrytie (prostredníctvom technológií alebo iného frekvenčného pásma), ktoré by umožňovalo prístup pri rýchlosti aspoň 30 Mb/s pre aspoň 90 % obcí s menej ako 5 000 obyvateľmi do roka 2020.
- (25) Španielske orgány odhadovali, že toto opatrenie bude trvať od 6 do 24 mesiacov v závislosti od územia v rámci oblasti I, ale malo by sa ukončiť najneskôr 31. decembra 2014 ⁽³⁰⁾. Celkový rozpočet na toto opatrenie sa odhadoval na 100 – 200 miliónov EUR ⁽³¹⁾. Náhrada nemala prekročiť 100 % nákladov, ktoré museli vysielatelia znášať v dôsledku povinnosti simultánneho vysielania.

2.4. Opis trhu

- (26) Toto opatrenie sa týka odvetvia vysielania, kde existujú dve hlavné skupiny hráčov, z ktorých každá je aktívna na rôznej úrovni reťazca produktov vysielacích služieb: i) vysielatelia televíznych kanálov a ii) operátori platforiem.
- (27) Vysielatelia sú editormi televíznych kanálov. Nakupujú alebo produkujú vlastný televízny obsah, viažu ho do kanálov a poskytujú ho verejnosti prostredníctvom rôznych platforiem (napr. satelitných, DTT, káblových, IPTV ⁽³²⁾). Okrem vysielania prostredníctvom DTT môžu vysielatelia vysielat' svoje kanály „pay-per-view“ alebo „FTA“ cez iné platformy, napríklad Movistar+ na satelite.
- (28) Vysielanie celoštátnych, regionálnych a miestnych kanálov „FTA“ poskytovaných divákovi zo strany verejných vysielateľov (RTVE na celoštátnej úrovni) bez úhrady zákonodarca kvalifikoval ako verejnoprávnu službu ⁽³³⁾. Naopak poskytovanie kanálov „FTA“ zo strany súkromných vysielateľov nebolo kvalifikované ako verejnoprávna služba ⁽³⁴⁾. Súkromným vysielateľom boli udelené licencie na vysielanie na pridelených frekvenciách, ktoré uplynú najneskôr v roku 2025.

⁽²⁶⁾ V Španielsku frekvencie pásma 800 MHz vysielatelia v skutočnosti používali do 31. marca 2015.

⁽²⁷⁾ Real Decreto 365/2010, de 26 de marzo, por el que se regula la asignación de los múltiples de la Televisión Digital Terrestre tras el cese de las emisiones de televisión terrestre con tecnología analógica.

⁽²⁸⁾ Multiplex je signál vytváraný agregáciou iných signálov na zlepšenie ich prenosu a vysielania. V tom čase existovalo v rámci celoštátneho pokrytia celkovo 8 multiplexov (2 pre verejné televízie a 6 pre súkromné televízie).

⁽²⁹⁾ Real Decreto 458/2011, de 1 de abril, sobre actuaciones en materia de espectro radioeléctrico para el desarrollo de la sociedad digital.

⁽³⁰⁾ V kráľovskom dekréte 365/2010 bol ako konečný dátum na uvoľnenie pásma 800 MHz pre telekomunikačných operátorov stanovený 31. december 2014. Z dôvodu oneskorenia prispôbenia domácností na zmenu frekvencií bola digitálna dividenda v Španielsku uvoľnená až 31. marca 2015.

⁽³¹⁾ Pôvodný odhad zahŕňal verejných aj súkromných vysielateľov.

⁽³²⁾ Televízia s internetovým protokolom.

⁽³³⁾ Podrobnosti nájdete v rozhodnutí o začatí konania.

⁽³⁴⁾ Licencia od štátu zahŕňa pridelenie frekvencie na pozemné vysielanie. Celoštátni súkromní vysielatelia sú Atresmedia (Antena 3 + La Sexta), Mediaset España (Telecinco + Cuatro), Veo TV a Net TV. Okrem celoštátnych súkromných vysielateľov existuje aj niekoľko regionálnych a miestnych súkromných vysielateľov.

- (29) Španielske právo ukladá verejným aj súkromným vysielateľom povinnosť zabezpečiť minimálne pokrytie prostredníctvom pozemnej siete s cieľom zabezpečiť, aby obyvateľstvo mohlo účinne profitovať z televíznych služieb. Tieto povinnosti týkajúce sa pokrytia sú spojené s misiou verejnoprávnych služieb zverenou verejným vysielateľom a licenciám, ktorými disponujú súkromní vysielatelia. Verejní vysielatelia musia pokryť aspoň 98 % španielskeho obyvateľstva, zatiaľ čo súkromní vysielatelia pokrývajú aspoň 96 % obyvateľstva.
- (30) „Operátori platforiem“ sú súkromne alebo verejne riadené subjekty, ktoré prevádzkujú technologickú infraštruktúru nevyhnutnú na prepravu a vysielanie kanálov, ktoré vytvorili vysielatelia, verejnosti. V historického hľadiska bola jedinou dostupnou platformou len analógová pozemná platforma. Vývinom technológie sa na trhu stali dostupnými viaceré platformy a v súčasnosti v Španielsku existujú štyri vysielacie platformy:
- i) pozemná, ktorá do uvoľnenia digitálnej dividendy distribuovala na pásme 800 MHz asi 30 celoštátnych a niekoľko regionálnych a miestnych kanálov „FTA“, ako aj dva spoplatnené televízne kanály;
 - ii) satelitná, ktorá distribuuje na inom rádiovom frekvenčnom pásme ako DTT ⁽³⁵⁾, kde sú dostupné rôzne ponuky (vrátane kanálov „FTA“ a kanálov spoplatnených televízií);
 - iii) káblová, ktorá distribuuje rôzne predplatené televízne kanály (vrátane väčšiny kanálov „FTA“ dostupných cez DTT);
 - iv) IPTV, ktorú možno ponúkať cez FTTH a XDSL prostredníctvom širokopásmového pripojenia s rýchlosťou aspoň 8 Mb/s na prenos televízneho signálu. Vysiela predplatené televízne kanály vrátane väčšiny kanálov „FTA“ dostupných cez DTT.
- (31) DTT je v Španielsku dominantnou platformou a je hlavným distribútorom televízie „FTA“. Pozemná sieť pozostáva z prepravnej infraštruktúry a vysielacích centier (ktoré sa následne skladajú z veží, vysieláčov atď.). Vysielacie centrá vlastnia operátori celoštátnych a regionálnych platforiem a verejné orgány (radnice alebo regionálne vlády). Z dôvodu technických obmedzení nie je možné, aby pozemná televízia dosiahla na celé španielske obyvateľstvo (napr. niektoré riedko obývané alebo hornaté miesta neprijímajú signál – oblasť III). Vďaka právnym povinnostiam týkajúcim sa pokrytia uloženým vysielateľom (oblasť I) a verejným financiam určeným na rozšírenie siete DDT vo vzdialených a menej urbanizovaných oblastiach (oblasť II) však pokrytie DTT dosahuje asi 98,85 % obyvateľstva ⁽³⁶⁾. Zvyšných 1,15 % španielskeho obyvateľstva sa obsluhuje satelitom. Podľa spoločnosti Astra je satelit jedinou platformou, ktorá je technicky schopná distribuovať signál pre obyvateľstvo celého Španielska ⁽³⁷⁾.
- (32) Pokiaľ ide o iné platformy, podľa dostupných údajov španielskeho telekomunikačného regulátora ⁽³⁸⁾ (ďalej len „CMT“), by dosiaľ zapojená sieť káblvej televízie dosiahla len ledva nad 20 % obyvateľstva a dosiaľ zapojená širokopásmová sieť (cez FTTH a XDSL) by mohla ponúkať IPTV služby 16,5 % obyvateľstva ⁽³⁹⁾.
- (33) Službu prepravy a distribúcie signálu DTT poskytujú operátori platforiem, ⁽⁴⁰⁾ pričom najvýznamnejšia je spoločnosť Abertis ⁽⁴¹⁾.

⁽³⁵⁾ Zatiaľ čo vysielatelia DTT používajú pásmo ultra vysokej frekvencie (ďalej len „UHF“), satelitní operátori prenášajú televízny signál na pásme super vysokej frekvencie (ďalej len „SHF“).

⁽³⁶⁾ Pozemnú platformu využíva na sledovanie televízie 93,5 % obyvateľstva. Zostávajúcich 5,35 % uprednostňuje prístup k televíznym službám prostredníctvom iných platforiem.

⁽³⁷⁾ Satelitná platforma sa skladá z pozemnej stanice, satelitu a, na úrovni prijímača, satelitnej paraboly a dekodéra. Na rozšírenie satelitného pokrytia v regióne je potrebné v priestoroch zákazníka nainštalovať uvedené pozemné zariadenie.

⁽³⁸⁾ Comisión del Mercado de Telecomunicaciones.

⁽³⁹⁾ V roku 2010 existovalo 855 584 domácností, ktoré si objednali IPTV, a 1 586 573 domácností malo predplatenú káblovú televíziu. Celkovo bolo v Španielsku 47 021 031 obyvateľov. Viac podrobností nájdete vo výročnej správe CMT na <http://informeannual.cmt.es/>.

⁽⁴⁰⁾ Ďalšími operátormi platforiem DTT na regionálnej úrovni sú spoločnosti Itelazpi, Nasertic a TelecomCLM.

⁽⁴¹⁾ Ako sa uvádza v odôvodnení 25 rozhodnutia o začatí konania, španielsky úrad pre hospodársku súťaž (Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia, CNMC) zistil, že spoločnosť Abertis zneužívala svoje dominantné postavenie na trhu poskytovania služieb distribúcie DTT a súvisiacich maloobchodných prepravných služieb (CNMC Expediente S/0207/09 Transporte de Televisión). Spoločnosť Abertis je povinná umožniť prístup k svojej sieti na vysielanie signálov DTT, pretože ide o majetok, ktorý nie je možné replikovať a ktorý je nevyhnutný na poskytovanie služieb prepravy a vysielania signálu DTT. Spoločnosť Abertis tiež poskytuje tieto služby prepravy a distribúcie DTT vysielateľom, kde má dominantné postavenie. Po podrobnej analýze nákladov a príjmov spoločnosti Abertis španielsky úrad pre hospodársku súťaž zistil, že ceny, za ktoré táto spoločnosť poskytuje služby prístupu k svojim centrálnym, a na základe podmienok, ktoré boli dohodnuté so zákazníkmi na maloobchodnom trhu, konkurencia, ktorá je rovnako účinná ako spoločnosť Abertis, nemá žiadnu maržu na prežitie na trhu prepravy a distribúcie signálu DTT.

- (34) Asi 10,8 % španielskeho obyvateľstva ⁽⁴²⁾ si predpláca spoplatnenú televíziu. Väčšina kanálov „FTA“ dostupných na DTT sa tiež vysiela (zadarmo alebo ako súčasť spoplatneného balíka) na alternatívnych platformách. Druhou prevládajúcou platformou pre spoplatnenú televíziu je satelitná ⁽⁴³⁾, pri ktorej existujú dvaja hlavní operátori platforiem – Hispasat a Astra.

2.5. Právny rámec pre súkromné (komerčné) vysielanie v Španielsku

- (35) Práva a povinnosti súkromných vysielateľov, ktorí vysielajú prostredníctvom pozemnej platformy, sú stanovené sériou právnych aktov: koncesie, ktoré im boli udelené na poskytovanie televíznych služieb, ich príslušné obnovenia a následné licencie. Tí súkromní vysielatelia, ktorí chceli využívať nedostatkovú frekvenciu, dostali najprv koncesie, po obstarávaní konaní, ktoré spustili verejné orgány. S cieľom zúčastniť sa na súťaži o koncesie museli predložiť ponuky, ktoré spĺňajú podmienky uvedené vo výzve na predkladanie ponúk ⁽⁴⁴⁾. Vysielateľom bolo následne udelené právo vyselať svoje kanály na frekvenciách prostredníctvom pozemnej siete, ktorej kapacita je obmedzená a musí ju regulovať štát. Tieto koncesie boli obnovené a v roku 2010 boli zmenené na licencie, ktorých platnosť uplynie najskôr v roku 2025 ⁽⁴⁵⁾. Štát je viazaný trvaním licencií a môže ich odňať len v prípade nespĺnenia povinností zo strany vysielateľov ⁽⁴⁶⁾. Ak vysielatelia nie sú schopní splniť svoje povinnosti, môžu tieto licencie vrátiť.
- (36) Súkromní vysielatelia sú povinní poskytovať službu prostredníctvom pozemnej siete pre minimálne percento obyvateľstva stanovené v NTP na 96 %. V kráľovskom dekrete 365/2010 sa ustanovuje, že v kontexte uvoľnenia digitálnej dividendy sú vysielatelia povinní poskytovať simultánne vysielanie na oboch frekvenciách, pokiaľ sa definitívne nepridelia nové multiplexy ⁽⁴⁷⁾.
- (37) Pôvodné koncesie udelené súkromným vysielateľom na poskytovanie televíznych služieb, ich príslušné obnovenia a následné licencie neobsahujú žiaden odkaz na právo na náhradu za náklady na migráciu alebo prerozdelenie využívania spektra. Okrem toho sa v NTP ustanovilo, že orgány môžu určiť špeciálne podmienky pre vysielanie, ktoré neboli stanovené v koncesiách, v prípade nevyhnutnosti zmeniť režim vysielania v dôsledku vývoja na trhu alebo technologického rozvoja ⁽⁴⁸⁾. V NTP sa v tomto prípade neustanovilo právo na náhradu pre súkromných vysielateľov.

3. FORMÁLNE VYŠETROVACIE KONANIE

3.1. Dôvody na začatie konania

- (38) V rozhodnutí o začatí konania Komisia najprv poznamenala, že opatrenie, ako sa zdalo, spĺňa všetky kritériá článku 107 ods. 1 ZFEÚ a mohlo by sa na základe toho považovať za štátnu pomoc v zmysle tohto ustanovenia.
- (39) Podľa rozhodnutia o začatí konania sú priamymi užívateľmi opatrenia verejní aj súkromní vysielatelia DTT.

⁽⁴²⁾ „Otro indicador de esta tendencia fue el aumento en más de un millón del número de abonados a la televisión de pago, que por primera vez superó los 5 millones de clientes.“ CNMC Informe Económico Sectorial de las Telecomunicaciones y el Audiovisual 2015, s. 3.

⁽⁴³⁾ Rozdelenie divákov v rámci platforiem spoplatnených televízií v roku 2014: IPTV – 38,8 %, satelitné – 30,2 %, káblové – 23,7 % a DTT – 4,5 %. Zdroj: http://data.cnmc.es/datagraph/jsp/inf_anual.jsp.

⁽⁴⁴⁾ Resolución de 25 de enero de 1989, de la Secretaria general de Comunicaciones, por la que se publica el acuerdo por el que se aprueba el pliego de bases del concurso para la adjudicación del servicio público de televisión, en gestión indirecta, y se dispone la convocatoria del correspondiente concurso público; Título III, derechos y obligaciones de los concesionarios.

⁽⁴⁵⁾ Ley 7/2010, de 31 de marzo, General de la Comunicación Audiovisual, poskytol právny základ pre transformáciu umožnenia práva na poskytovanie audiovizuálnych služieb. Platné koncesie boli zmenené na licencie prostredníctvom samostatných dohôd s predmetnými vysielateľmi – pozri dohodu z 11. júla 2010 so spoločnosťami Antena 3, Telecinco, La Sexta a Veo a dohodu z 28. mája 2010 so spoločnosťou Sogecable.

⁽⁴⁶⁾ Napríklad ak vysielatelia prerušia vysielanie na 15 a viac dní.

⁽⁴⁷⁾ Španielske úrady 11. februára 2016 informovali Komisiu, že povinnosť súkromných vysielateľov vyselať simultánne bola zrušená kráľovským dekrétom 805/2014 z 19. septembra 2014, ktorým sa schvaľuje nový národný technický plán pre DTT. Týmto regulačným opatrením sa stanovuje, že súkromní vysielatelia môžu zväziť simultánne vysielanie počas uvoľnenia digitálnej dividendy, ale nie sú povinní tak urobiť. Táto úprava však nebola Komisii oznámená.

⁽⁴⁸⁾ Disposición adicional decimocuarta. Condiciones especiales de emisión: „En función de la evolución del mercado, de las posibilidades tecnológicas y del desarrollo de la televisión digital terrestre, el Gobierno podrá decidir el establecimiento de condiciones especiales de emisión en línea con las prácticas de los principales países europeos, no previstas en los actuales contratos concesionales.“

- (40) V rozhodnutí o začatí konania sa navyše operátori platforiem DTT, najmä spoločnosť Abertis, považovali za potenciálnych nepriamych užívateľov opatrenia.
- (41) Komisia vyjadrila pochybnosti, či by opatrenie odôvodnilo náhradu, ktorá pokrýva náklady, ktoré by boli bežne zahrnuté do rozpočtu vysielateľov, a teda spochybňuje jeho zlučiteľnosť. Prijala predbežné stanovisko, že opatrením by sa zvýhodnili určité podniky a narušila by sa hospodárska súťaž na vnútornom trhu. Komisia usúdila, že „na základe súčasných informácií by takáto pomoc nemusela byť zlučiteľná, ak sa neprijmú náležité opatrenia, ktorými by sa riešil rušivý vplyv na hospodársku súťaž medzi operátormi platforiem“.
- (42) Komisia preto požiadala Španielsko, aby predložilo svoje pripomienky týkajúce sa opatrenia a poskytlo všetky užitočné informácie na jej hodnotenie.
- (43) Doplnujúce faktické podrobnosti o dôvodoch na začatie formálneho vyšetrovacieho konania boli zahrnuté do rozhodnutia o začatí konania, ktoré sa má považovať za neoddeliteľnú súčasť tohto rozhodnutia.

3.2. Pripomienky od španielskych orgánov

Pripomienky španielskych orgánov k rozhodnutiu o začatí konania

- (44) Podľa španielskych orgánov toto opatrenie nepredstavuje štátnu pomoc vzhľadom na to, že užívatelia nezískajú žiadnu výhodu pri presune na nižšie frekvenčné pásmo. Z tohto hľadiska toto opatrenie predstavuje náhradu v zmysle článku 106 ods. 2 španielskej ústavy, podľa ktorej je štát povinný odškodniť všetky škody spôsobené administratívnym konaním. V každom prípade, ak by sa uznalo, že toto opatrenie predstavuje štátnu pomoc, bolo by zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ, nakoľko uvoľnenie digitálnej dividendy je podľa španielskych orgánov mimoriadnou udalosťou.
- (45) Opatrenie by mohlo byť prípade vyhlásené za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, keďže podľa španielskych orgánov toto opatrenie: i) podporuje európsku politiku týkajúcu sa zmeny digitálnej dividendy na spoločenské výhody a hospodársky rast; ii) napráva zlyhanie trhu; iii) je vhodným nástrojom, pretože sa bude týkať len tých vysielateľov, ktorým z donútenia vznikli nežiaduce náklady z dôvodu zavedenia simultánneho vysielania a náhrada bude obmedzená výhradne na sumu výnimočných výdavkov; iv) má stimulačný účinok, pretože v prípade absencie pomoci by sa vysielatelia mohli zdráhať zúčastniť sa na prerozdelení spektra a zabezpečení simultánneho vysielania; v) je primerané, lebo pokrýva len dodatočné náklady, ktoré vysielateľom vznikli z dôvodu prerozdelenia kanálov; vi) je technologicky neutrálne, keďže ostatné platformy nie sú ovplyvnené zmenou kanálov nevyhnutnou na uvoľnenie digitálnej dividendy, a vii) by nenarušilo hospodársku súťaž, pretože keby vysielatelia museli prevziať náklady bez náhrady, toto by zmarilo ich očakávanie rastu a mali by z toho prospech účastníci na iných trhoch.
- (46) V rozhodnutí o začatí konania boli španielske orgány vyzvané, aby predložili pripomienky týkajúce sa opatrenia a okrem iného poskytli tieto informácie: i) dokumenty (napr. korešpondencia s vysielateľmi, vyhlásenia), ktoré preukazujú ich neschopnosť financovať obdobie simultánneho vysielania z ich vlastných zdrojov; ii) dôkaz (napr. ponuka, predbežná analýza nákladov/výhod, verejná konzultácia na tému atď.), ktorým by sa odôvodnil výber pozemnej platformy (prerozdelenie pozemného vysielania na nižšie pozemné frekvenčné pásmo) na vyriešenie problému nedostatku frekvencií; iii) súhrn práv a povinností, ktoré sa vysielateľov týkajú na základe súčasných licencií, koncesíí, podmienok, na základe ktorých sa môžu tieto licencie/koncesie upravovať, a dôsledkov týchto úprav (pre štát aj pre vysielateľov); iv) podrobný prehľad nákladov súvisiacich s prispôbením infraštruktúry, ktorú každý vysielateľ financuje zo svojich vlastných zdrojov; v) objasnenie vplyvu načasovania uvoľnenia digitálnej dividendy a vi) viac informácií o spôsobilosti vysielateľov spoplatnených televíznych kanálov vysielaných prostredníctvom DTT.
- (47) Španielske orgány odpovedali, že väčšina týchto informácií už bola poskytnutá pred začatím formálneho vyšetrovacieho konania. Španielske orgány mali konkrétne pripomienky k požiadavke týkajúcej sa požadovaných

dôkazov, ktoré by odôvodnili výber pozemnej platformy na vyriešenie problému nedostatku frekvencií tvrdením, že táto otázka prekračuje medze hodnotenia neutrality opatrenia a že nie sú povinné odôvodniť plánované kompenzačné opatrenia, ktoré sú jasne zlučiteľné s právom Únie. Španielske orgány si zachovali rovnakú líniu argumentov v súvislosti s licenciami súkromných vysielateľov v zmysle, že štát má právo uložiť technologicky neneutralné licencie na zabezpečenie stanovenej povinnosti týkajúcej sa 96 % pokrytia v oblasti I. Uviedli aj, že keby aj tieto licencie nestanovovali právo súkromných vysielateľov na náhradu akýchkoľvek nákladov súvisiacich s uvoľnením digitálnej dividendy, tieto licencie takúto náhradu takisto nevylučujú. Okrem toho objasnili, že všetci súkromní vysielatelia, ktorí poskytujú audiovizuálne služby vo verejnom záujme bez licencie, si môžu slobodne vybrať z dostupných technológií platforiem. Toto právo sa týka aj súkromných vysielateľov s licenciou, ale len nad rámec povinnosti týkajúcej sa 96 % pokrytia a doplnkovým spôsobom.

- (48) Pokiaľ ide konkrétne o technologickú neutralitu, španielske orgány tvrdili, že ich oznámenie bolo v súlade s touto zásadou v zmysle, že verejní obstarávatelia si mohli slobodne vybrať akúkoľvek platformu, aby zaistili povinnosť simultánneho vysielania (satelit, kábel, ADSL, optické vlákno alebo DTT). Uviedli však, že toto opatrenie sa týka výhradne obdobia simultánneho vysielania a obdobia po ňom. Po skončení (prechodného) obdobia simultánneho vysielania zostáva povinnosť týchto vysielateľov zabezpečiť geografické pokrytie prostredníctvom DTT, ako sa uvádza v platných licenciách, v platnosti. Okrem toho španielske orgány objasnili, že povinnosť súkromných vysielateľov zaistiť povinnosť týkajúcu sa 96 % pokrytia v oblasti I prostredníctvom DTT neznamena, že presne toto percento španielskeho obyvateľstva by v skutočnosti prijímalo programy pozemných vysielateľov prostredníctvom systémov prijímania DTT. To preto, že oblasť pokrytia alternatívnych technológií sa môže prekrývať s oblasťou pokrytia DTT ⁽⁴⁹⁾.
- (49) Španielske orgány usúdili, že opatrenie neudeľuje súkromným vysielateľom, ktorí prevádzkujú platformu DTT, žiadnu hospodársku výhodu, pretože je obmedzené refundáciou výnimočných nákladov na simultánne vysielanie, ktoré sú vyvolané priamo ich povinnosťou uvoľniť pásmo 800 MHz.

Reakcia španielskych orgánov na pripomienky spoločnosti Astra

- (50) Ako sa uvádza v odôvodnení 4, španielske orgány predložili pozorovania k pripomienkam spoločnosti Astra poskytnutým počas formálneho vyšetrovania. Zdôraznili, že spoločnosť Astra neposkytuje dodatočné informácie nad rámec argumentov obsiahnutých v rozhodnutí o začatí konania.
- (51) Španielske orgány poukázali, že kritika spoločnosti Astra ide zjavne nad rámec oznámeného opatrenia, ktoré je obmedzené dočasnou náhradou pre súkromných vysielateľov za náklady, ktoré vznikli kvôli simultánnemu vysielaniu. Podľa názoru španielskych orgánov sa spoločnosť Astra zameriava na úpravy španielskeho regulačného rámca na prenos televíznych kanálov v oblasti I, čo nie je predmetom tohto oznámenia. Španielske orgány tiež objasnili, že v praxi sa toto opatrenie netýka len súkromných vysielateľov, ktorí používajú technológiu DTT, ale aj všetkých vysielateľov kanálov „FTA“, ktoré v Španielsku existujú. To preto, že neexistujú žiadni výhradní vysielatelia na alternatívnych platformách, a to najmä cez satelit. Satelit sa používa na vysielanie spoplatnených televíznych kanálov (zahraničných kanálov „FTA“ a medzinárodných verzií určitých kanálov) zoskupených v Canal+ ⁽⁵⁰⁾. Napriek tomuto základu sa španielske orgány domnievajú, že v každom prípade vysielatelia kanálov „FTA“ DTT a platforma Canal+ založená na satelite, nie sú súčasťou toho istého trhu.
- (52) Španielske orgány následne podrobne reagovali na stanovisko spoločnosti Astra, že opatrenie nemá žiadnu podporu v práve Únie, s odvolaním sa na rozhodnutie č. 243/2012/EÚ a smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2002/20/ES ⁽⁵¹⁾ (ďalej len „smernica o povolení“).
- (53) Pokiaľ ide o ich argumenty s odvolaním sa na rozhodnutie č. 243/2012/EÚ, pripomenuli, že podľa jeho článku 6 ods. 5: „V oprávnených prípadoch a v súlade s právom Únie môžu členské štáty zabezpečiť, aby boli priame náklady na migráciu alebo prerozdelenie využívania frekvenčného spektra primerane kompenzované v súlade s vnútroštátnym právom.“ Španielske orgány interpretujú toto ustanovenie v súvislosti s odôvodnením 18, v ktorom sa uvádza, že: „Ak je to vhodné, členským štátom by sa malo umožniť, aby v súvislosti s nákladmi na migráciu zaviedli kompenzačné opatrenia.“

⁽⁴⁹⁾ Podľa španielskych orgánov napríklad používatelia platforiem satelitnej spoplatnenej televízie z praktických dôvodov v Španielsku bežne prijímajú kanály DTT prostredníctvom satelitných platforiem.

⁽⁵⁰⁾ Len spoplatnená televízna platforma, ktorá zahŕňa väčšinu programov „FTA“ DTT.

⁽⁵¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/20/ES zo 7. marca 2002 o povolení na elektronické komunikačné sieťové systémy a služby (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 21).

- (54) Pokiaľ ide o argumenty týkajúce sa smernice o povolení, španielske orgány oponujú interpretácii článku 14 zo strany spoločnosti Astra. Podľa tohto ustanovenia: „Členské štáty zabezpečia, aby práva, podmienky a postupy týkajúce sa všeobecného povolenia a práv na používanie alebo práv na inštalovanie zariadení mohli byť zmenené a doplnené v objektívne odôvodnených prípadoch a primeraným spôsobom.“. Týmto článkom sa tiež stanovuje, že: „Členské štáty neobmedzia ani neodoberú práva na inštalovanie zariadení pred uplynutím obdobia, na ktoré boli poskytnuté, s výnimkou prípadov, kde to je odôvodnené a kde je to uplatniteľné v súlade s príslušnými vnútroštátnymi právnymi predpismi týkajúcimi sa náhrady za odobratie práv“.
- (55) V tomto kontexte španielske orgány tvrdia, že navzdory uvedenému v rozhodnutí o začatí konania, licencie vysielateľov nevylučujú náhradu nákladov za simultánne vysielanie, pretože tieto neboli predvídateľné v čase udelenia licencií ⁽⁵²⁾. Pokiaľ ide o zlučiteľnosť opatrenia s právom Únie, španielske orgány nesúhlasia s príkladmi precedensov judikatúry súdov EÚ uvedených v odôvodneniach 65 až 67 rozhodnutia o začatí konania v súvislosti s opatrením, pretože: 1. náhrada stanovená opatrením je priamym dôsledkom uloženej povinnosti simultánneho vysielania; 2. uvedená povinnosť je zlučiteľná s rozhodnutím č. 243/2012/EÚ, v ktorom sa, ako bolo objasnené, stanovuje právo na náhradu; 3. právny rámec pre náhradu bol prijatý v dôsledku uloženia povinnosti simultánneho vysielania; 4. náklady vytvorené touto povinnosťou presne zodpovedajú rozsahu náhrady.
- (56) So zreteľom na plánované uvoľnenie pásma 700 MHz do roku 2020 sa španielske orgány domnievajú, že negatívne rozhodnutie Komisie týkajúce sa opatrenia by mohlo vytvoriť prekážku pre hladkú prevádzku tejto iniciatívy EÚ.

Náhrada nákladov za simultánne vysielanie, ktoré vznikli verejným vysielateľom

- (57) V septembri 2014, po prijatí kráľovského dekrétu 677/2014, španielske orgány stiahli oznámenie týkajúce sa náhrady nákladov za simultánne vysielanie, ktoré vznikli verejným vysielateľom. V kráľovskom dekréte sa určuje deväť verejných vysielateľov. Jeden pokrýva celé územie Španielska (RTVE) a osem má regionálny charakter. Pre všetkých týchto verejných vysielateľov s jasne vymedzeným verejnoprávnym poslaním bolo simultánne vysielanie vyhlásené za povinné s cieľom umožniť prispôbenie systémov domácností bez straty služby. Celková suma verejných financií sa znížila oproti sume, ktorá sa pôvodne predpokladala v oznámení z roku 2011, a skrátilo sa aj trvanie simultánneho vysielania ⁽⁵³⁾. Španielske orgány informovali Komisiu, že kráľovský dekrét vyhovuje rozhodnutiu Komisie 2012/21/EÚ ⁽⁵⁴⁾, a preto ho nie je potrebné oznámiť.
- (58) Španielske orgány nestiahli časť oznámenia v rámci tohto opatrenia, pokiaľ ide o náhradu pre súkromných vysielateľov ⁽⁵⁵⁾.

3.3. Pripomienky zainteresovaných strán

- (59) Všetky zainteresované strany uvedené v odôvodnení 4, s výnimkou spoločnosti Astra, predložili argumenty proti predbežným záverom Komisie týkajúcim sa opatrenia.

3.3.1. Pripomienky od spoločnosti Astra

- (60) Satelitný operátor v súkromnom vlastníctve, spoločnosť Astra, sa domnieva, že toto opatrenie evidentne predstavuje štátnu pomoc, naruša zásadu technologickej neutrality a posilnilo by dominantného operátora platformy DTT Abertis. Spoločnosť Abertis pokladá za nepriameho užívateľa opatrenia.
- (61) Pokiaľ ide o vplyv opatrenia, spoločnosť Astra sa domnieva, že aj napriek jeho obmedzeniu pre náhradu simultánneho vysielania by v praxi pokrylo všetky náklady vysielateľov súvisiace s uvoľnením digitálnej dividendy.

⁽⁵²⁾ V roku 1989.

⁽⁵³⁾ Pomoc bola vo výške približne 10 miliónov EUR a trvanie simultánneho vysielania bolo od 3 do 6 mesiacov.

⁽⁵⁴⁾ Rozhodnutie Komisie 2012/21/EÚ z 20. decembra 2011 o uplatňovaní článku 106 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na štátnu pomoc vo forme náhrady za službu vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ L 7, 11.1.2012, s. 3).

⁽⁵⁵⁾ Na rozdiel od verejných vysielateľov súkromní vysielatelia nemajú verejnoprávne poslanie a ich povinnosť geografického pokrytia je taktiež obmedzenejšia.

- (62) Spoločnosť Astra súhlasí s Komisiou, že povinnosť súkromných vysielateľov simultánne vyselať vyplýva z vnútroštátneho práva (regulačné opatrenie) a takýmto spôsobom nevyvoláva právo na náhradu. Podľa spoločnosti Astra sa v NTP stanovuje, že verejné orgány môžu určiť špeciálne podmienky pre vysielanie neustanovené v licenciách v dôsledku regulácie trhu alebo technického vývoja bez práva na náhradu.
- (63) Spoločnosť Astra tiež pripomína skutočnosť, že vysielatelia DTT si boli vedomí uvoľnenia digitálnej dividendy a súvisiaceho prenosu frekvencií pred prijatím kráľovského dekrétu 365/2010. Z opatrenia by mali úžitok výhradne títo vysielatelia na úkor vysielateľov, ktorí používajú iné platformy.
- (64) Čo sa týka právneho hodnotenia opatrenia, spoločnosť Astra nesúhlasí, že opatrenie tvorí mimoriadnu udalosť, čím by sa odôvodnilo uplatnenie článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ. Taktiež nesúhlasí, že opatrenie spĺňa požiadavky článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, pretože by narušilo hospodársku súťaž medzi operátormi platforiem z dôvodu jeho povahy netechnologickej neutrality. V tejto súvislosti spoločnosť Astra zdôrazňuje, že priami užívatelia opatrenia majú čistý stimul na simultánne vysielanie bez náhrady, s cieľom udržať si svoje publikum a príjmy z reklamy, bez zohľadnenia ich dodatočných výhod z uvoľnenia digitálnej dividendy (napr. čo ponúka možnosť sledovať televíziu prostredníctvom mobilnej telefónie na uvoľnenom pásme 800 MHz). Spoločnosť Astra tiež tvrdí, že španielske orgány zlyhali pri vytvorení nezávislej štúdie, ktorou by sa oprávnenie odôvodnilo ako primeraná, nevyhnutná a proporcionálna pomoc.
- (65) Na záver spoločnosť Astra zastáva otvorenie španielskeho televízneho trhu v oblasti I a umožnenie hospodárskej súťaže prínosov medzi alternatívnymi technologickými platformami.

3.3.2. *Pripomienky od spoločnosti Abertis*

- (66) Spoločnosť Abertis, podobne ako španielske orgány, nekvalifikuje opatrenie ako štátnu pomoc z dôvodu nedostatku selektívnej hospodárskej výhody a narušenia hospodárskej súťaže. Keby Komisia rozhodla kvalifikovať opatrenie ako štátnu pomoc, mala by ju vyhlásiť za zlučiteľnú na základe článku 107 ods. 3 ZFEÚ.
- (67) Spoločnosť Abertis informuje, že z výberu technológie, ktorú vysielatelia použili počas simultánnej vysielania nebude mať výhodu ani stratu. Domnieva sa, že náhrada za simultánne vysielanie by v skutočnosti mohla zvýšiť konkurencieschopnosť medzi platformami v prospech vysielacieho trhu a spotrebiteľov.
- (68) Spoločnosť Abertis obhajuje účinnosť technológie DTT, ale netvrdí, že použitie tejto konkrétnej technológie počas simultánneho vysielania by určilo platformu, ktorú budú vysielatelia používať v budúcnosti. Na druhej strane spoločnosť Abertis pripúšťa, že signál DTT sa bude naďalej prenášať výhradne prostredníctvom technológie DTT na základe podmienok zakotvených v licenciách vysielateľov.
- (69) Na záver spoločnosť Abertis nesúhlasí s predbežnými závermi Komisie vzhľadom na toto opatrenie.

3.3.3. *Pripomienky od EBU*

- (70) Podobne sa aj EBU nedomnieva, že toto opatrenie predstavuje štátnu pomoc. Keby Komisia rozhodla kvalifikovať opatrenie ako štátnu pomoc, mala by ju vyhlásiť za zlučiteľnú na základe článku 107 ods. 3 ZFEÚ, keďže dodržiava zásadu technologickej neutrality.
- (71) EBU žiada Komisiu obmedziť hodnotenie na faktický cieľ a účinky opatrenia, napr. zabezpečenie simultánneho vysielania počas procesu migrácie DTT v kontexte uvoľnenia digitálnej dividendy. Podľa EBU digitálna dividendy nie je dôsledkom regulačného aktu zo strany príslušného orgánu verejnej správy pre sektor vysielania: nesúvisí so spôsobom, akým sa má poskytovať služba DTT, nevychádza z trhu alebo technologického vývoja a nevyhnutne neovplyvňuje celé odvetvie DTT.
- (72) EBU nesúhlasí, že opatrenie by mohlo vysielateľom DTT alebo operátorom platforiem udeliť akúkoľvek reálnu výhodu a požaduje od Komisie, aby zohľadnila značné investície, ktoré už španielski vysielatelia zrealizovali pri prispôbovaní svojich služieb technológii a infraštruktúre DTT počas prechodu z analógovej na digitálnu televíziu.

- (73) Podľa EBU majú súkromní vysielatelia DTT oprávnené očakávania vzhľadom na náhradu za simultánne vysielanie, keďže takáto náhrada bola stanovená vnútroštátnymi právnymi predpismi a v platných licenciách.
- (74) EBU sa domnieva, že k technológii DTT neexistuje žiadna skutočná alternatíva, ktorá by umožňovala dodržanie stanovenej povinnosti vysielateľov týkajúcej sa pokrytia. Platforma DTT predstavuje samostatný trh mimo iných platforiem, keďže ich používanie a prevádzka nie sú zameniteľné.
- (75) Na záver EBU nesúhlasí s predbežnými závermi Komisie vzhľadom na toto opatrenie.

3.3.4. *Prípomienky od spoločnosti BNE*

- (76) Spoločnosť BNE zastáva názor, že opatrenie nepredstavuje štátnu pomoc. Keby Komisia rozhodla kvalifikovať opatrenie ako štátnu pomoc, mala by ju vyhlásiť za zlučiteľnú na základe článku 107 ods. 3 ZFEÚ a v každom prípade technologicky neutrálnu.
- (77) Podľa spoločnosti BNE náklady vysielateľov na uvoľnenie digitálnej dividendy nezahŕňajú len dodatočné náklady vysielania počas simultánneho vysielania (ktoré sa majú zaplatiť príslušnému operátorovi platformy DTT), ale aj náklady vyplývajúce z požadovanej zmeny prenosu frekvencií na pozemnú sieť. Operátori platformy DTT nebudú mať z opatrenia úžitok ani ujmu, keďže sa ním nezmení povinnosť vysielateľov vyselať na platforme DTT s ponechaným pokrytím na nižších frekvenciách.
- (78) Spoločnosť BNE vyzýva Komisiu, aby obmedzila svoje hodnotenie na otázky štátnej pomoci a neriešila zaobchádzanie s technológiou DTT v porovnaní so satelitnou technológiou. Spoločnosť BNE sa domnieva, že vysielatelia by v prípade absencie opatrenia stratili stimul na opustenie pásma 800 MHz uvoľneného pre digitálnu dividendu v rámci stanoveného harmonogramu. To by teda viedlo k zlyhaniu trhu.
- (79) Na záver spoločnosť BNE nesúhlasí s predbežnými závermi Komisie vzhľadom na toto opatrenie.

3.3.5. *Prípomienky od spoločnosti NET TV*

- (80) Spoločnosť NET TV žiada Komisiu, aby nekvalifikovala opatrenie ako štátnu pomoc a v prípade, že tak urobí, aby ho potom vyhlásila za zlučiteľné s vnútorným trhom.
- (81) Spoločnosť NET TV pochybuje, že v prípade absencie opatrenia by boli vysielatelia povinní naďalej dodržiavať svoju povinnosť týkajúcu sa verejného záujmu s cieľom udržať si svoje licencie. To preto, že by z prechodu na inú frekvenciu nezískali žiadnu výhodu. Na základe toho je zodpovednosť verejnej správy pri kompenzácií vysielateľov za náklady na simultánne vysielanie odôvodnená.
- (82) Náklady na simultánne vysielanie sú pre spoločnosť NET TV „nemožnými“ nákladmi pri zvážení jej malého podielu na trhu a statusu malého a stredného podniku. Tvrdí, že toto by mohlo viesť k odchodu spoločnosti NET TV z príslušného trhu.
- (83) Na záver spoločnosť NET TV nesúhlasí s predbežnými závermi Komisie vzhľadom na toto opatrenie.

4. POSÚDENIE OPATRENIA

4.1. Existencia pomoci

- (84) Komisia preskúmala, či je predmetné opatrenie možné kvalifikovať ako štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, v ktorom sa stanovuje, že „pomoc poskytovaná v akejkoľvek forme členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov, ktorá naruša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi“.
- (85) Z toho vyplýva, že aby sa mohlo kvalifikovať ako štátna pomoc, musia byť splnené tieto kumulatívne podmienky: 1. opatrenie musí byť udelené zo štátnych prostriedkov; 2. musí podnikom udeliť hospodársku výhodu; 3. táto výhoda musí byť selektívna alebo musí narušať či hroziť narušením hospodárskej súťaže; 4. toto opatrenie musí ovplyvňovať obchod medzi členskými štátmi.

4.1.1. Štátne prostriedky a pripísateľnosť štátu

- (86) Ako už bolo ustanovené v odôvodnení 39 rozhodnutia o začatí konania, napadnuté opatrenie sa má financovať priamo zo španielskeho rozpočtu prostredníctvom príjmov získaných z vydraženia uvoľnených frekvencií telekomunikačným operátorom. Španielske orgány nenamietali voči zisteniu rozhodnutia o začatí konania, že opatrenie by malo byť financované priamo z rozpočtových zdrojov.
- (87) O tomto opatrení, ako sa opisuje v odseku 2.3, rozhodol štát a je financované z ústredného štátneho rozpočtu. Komisia preto dospela k záveru, že je pripísateľné štátu a zahŕňa použitie štátnych prostriedkov.

4.1.2. Hospodárska výhoda

- (88) Vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí Komisia zistila, že komerčné vysielanie ⁽⁵⁶⁾, ako aj prevádzka televíznych prenosných sietí ⁽⁵⁷⁾ predstavujú hospodársku činnosť.
- (89) Španielske orgány a všetky zainteresované strany okrem spoločnosti Astra sa domnievajú, že súkromní vysielatelia nezískavajú žiadnu výhodu pri presune na nižšie frekvenčné pásmo a sú kompenzovaní len za dodatočné výdavky, ktoré museli znášať po regulačnej zmene.
- (90) V článku 51 zákona o udržateľnom hospodárstve sa stanovuje právo verejných aj súkromných vysielateľov na finančnú náhradu všetkých nákladov súvisiacich s prerozdelením využívania spektra, potrebných na oslobodenie frekvenčného pásma 800 MHz, najmä nákladov za simultánne vysielanie. Španielske orgány počas formálneho vyšetrovania tvrdili, že toto legislatívne ustanovenie sa zakladá na článku 106 ods. 2 španielskej ústavy ⁽⁵⁸⁾, podľa ktorého by sa mala náhrada charakterizovať ako patrimonialná zodpovednosť verejnej správy, ktorej výsledkom by bola všeobecná povinnosť odškodniť všetky škody spôsobené administratívnym konaním, dokonca aj keď nie je možné určiť zodpovednosť.
- (91) Komisia v tomto ohľade upozorňuje, že pôvodné koncesie udelené súkromným vysielateľom na poskytovanie televíznych služieb, ich príslušné obnovenia a následné licencie neobsahujú žiaden odkaz na právo na náhradu za náklady na migráciu alebo prerozdelenie využívania spektra. Okrem toho sa v NTP ustanovilo, že orgány môžu určiť špeciálne podmienky pre vysielanie, ktoré neboli stanovené v koncesiách, v prípade nevyhnutnosti zmeniť režim vysielania v dôsledku vývoja na trhu alebo technologického rozvoja v súlade s praxou iných členských štátov EÚ. Komisia tiež upozorňuje, že v NTP sa v tomto prípade neustanovilo právo na náhradu pre súkromných vysielateľov.
- (92) Okrem toho článok 10 uznesenia z 25. januára 1989 ⁽⁵⁹⁾, z ktorého vychádzajú koncesie a následné licencie súkromných vysielateľov s povinnosťou verejnoprávnej služby, obsahuje povinnosť vysielateľov poskytovať vysielacie služby súvisle, a tiež znášať všetky náklady pochádzajúce z pôvodných koncesíí a súčasných licencií.
- (93) Ako Komisia objasnila v odôvodneniach 65 až 70 rozhodnutia o začatí konania, judikatúrou Súdneho dvora EÚ sa potvrdzuje, že náklady pochádzajúce z vykonávania právnej povinnosti bežne znášajú dotknuté podniky,

⁽⁵⁶⁾ Rozhodnutie Komisie N632/2009 – Nichtkommerzieller Rundfunk-Fonds Rakúsko, bod 22 ff; rozhodnutie Komisie 97/606/ES z 26. júna 1997 podľa článku 90 ods. 3 Zmluvy o ES o výhradnom práve vyselať televízne reklamy vo Flámsku (Ú. v. ES L 244, 6.9.1997, s. 18), bod 5.

⁽⁵⁷⁾ Rozhodnutia Komisie N622/2003 Digitalisierungsfonds Austria, ods. 16; C25/2004 DVB-T Berlin Brandenburg, ods. 62; C34/2006 DVB-T North-Rhine Westphalia, ods. 83; C52/2005 Mediaset, ods. 96

⁽⁵⁸⁾ V článku 106 ods. 2 španielskej ústavy sa stanovuje, že: „Jednotlivci, za podmienok stanovených v zákone, majú nárok na odškodnenie všetkých škôd, ktoré utrpel ich majetok a práva, s výnimkou prípadov vyššej moci, za predpokladu, že takáto škoda je dôsledkom činnosti verejnej služby.“

⁽⁵⁹⁾ Resolución de 25 de enero de 1989, de la Secretaria general de Comunicaciones, por la que se publica el acuerdo por el que se aprueba el pliego de bases del concurso para la adjudicación del servicio público de televisión, en gestión indirecta, y se dispone la convocatoria del correspondiente concurso público, Titulo III, derechos y obligaciones de los concesionarios.

a teda kompenzačné opatrenie v tomto ohľade považuje za štátnu pomoc ⁽⁶⁰⁾. Formou príkladu, vo svojom rozsudku *Fleuren Compost BV/Komisia* ⁽⁶¹⁾ Súdny dvor rozhodol, že „je nepodstatné, že cieľom tohto programu je pomôcť podnikom splniť ich právne povinnosti, pokiaľ ide o ochranu prostredia. Podľa vyriešenej judikatúry v článku 107 ods. 1 ZFEÚ nerozlišuje medzi opatreniami štátnych zásahov odkazovaním na ich príčiny alebo ciele, ale vymedzuje ich v súvislosti s ich účinkami. Ak nevezmeme do úvahy otázku, či sa environmentálne usmernenia týkajú daného prípadu [...] skutočnosť, že pomoc bola udelená na základe programu BPM podporuje zreteľ, že prostredie nie je dostatočné na to, aby bola úplne vylúčená z kategorizácie ako pomoc na účely článku 107 ZFEÚ“.

- (94) Podobne vo veci *Francúzsko proti Komisii* ⁽⁶²⁾ Súdny dvor uviedol, že náklady podnikov vyplývajúce z regulačných opatrení sa na základe svojej povahy zahŕňajú do rozpočtov podnikov. Uvádza: „je potrebné pripomenúť, že náklady podnikov [...] vyplývajú z kolektívnych zmlúv, uzavretých medzi zamestnávateľmi a odbormi, ktoré sú podniky povinné dodržiavať, či už preto, že súhlasili s týmito zmluvami, alebo preto, že tieto zmluvy boli rozšírené na základe nariadenia. Takéto náklady sa, na základe svojej povahy, zahŕňajú do rozpočtov podnikov“.
- (95) Keďže regulačné poplatky sa na základe svojej povahy zahŕňajú do rozpočtov podnikov, sú bežne zachytené pravidlami týkajúcimi sa štátnej pomoci. Vo veci *Cassa di Risparmio di Firenze* ⁽⁶³⁾ Súdny dvor v tomto ohľade uviedol: „Vymedzenie pomoci je všeobecnejšie ako vymedzenie subvencie, pretože nezahŕňa len pozitívne výhody, ako napríklad subvencie samotné, ale aj opatrenia, ktoré v rôznej forme zmierňujú poplatky, ktoré sa bežne zahŕňajú do rozpočtu podniku a ktoré sú teda, bez toho, aby boli subvenciami v prísnom zmysle slova, podobné povahou a majú rovnaký účinok“.
- (96) V danom prípade opatrenie stanovuje náhradu nákladov, ktoré by za bežných okolností súkromní vysielatelia museli znášať zo svojho vlastného rozpočtu. Opatrenie umožňuje týmto vysielateľom splniť si svoju povinnosť uloženú zákonom a na základe toho si udržať svoje licencie, publikum a súvisiace príjmy z reklamy. Taktiež značne znižuje ich celkové náklady na prenos. Pri absencii opatrenia by však vysielatelia boli tiež povinní splniť si, na základe regulačného aktu, povinnosť poskytovať vysielacie služby súvisle, a teda znášať všetky náklady pochádzajúce z licencií. Za týchto okolností možno dôjsť k záveru, že získali výhodu, ktorú by nemali v prípade absencie opatrenia.
- (97) Španielske orgány tiež tvrdia, že náhrada za simultánne vysielanie pre vysielateľov je stanovená v práve Únie, predovšetkým v rozhodnutí č. 243/2012/EÚ, a preto nevedie k žiadnej neoprávnenej hospodárskej výhode pre užívateľov pomoci na základe tohto opatrenia. Komisia upozorňuje, že článkom 6 ods. 5 rozhodnutia č. 243/2012/EÚ sa umožňuje členským štátom zvážiť možnosť udeliť náhradu priamych nákladov na migráciu alebo prerozdelenie využívania spektra za týchto podmienok: i) náhrada musí byť primeraným opatrením a ii) musí byť v súlade s právom Únie, vrátane práva Únie v oblasti štátnej pomoci. V danom prípade možnosť členského štátu nahradiť priame náklady súvisiace s migráciou alebo prerozdelením využívania spektra nemôže vychádzať nad rámec riadenia štátnej pomoci.
- (98) Nakoniec Komisia upozorňuje, že súkromní vysielatelia nepodliehajú žiadnej právnej povinnosti poskytovať služby simultánneho vysielania ⁽⁶⁴⁾.
- (99) Komisia preto dospela k záveru, že opatrením sa súkromným vysielateľom udelila hospodárska výhoda v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Získavajú subvenciu, ktorou sa účinne znižujú náklady, ktoré by bežne znášali.

⁽⁶⁰⁾ Rozsudok z 10. januára 2006 vo veci C-222/04, *Cassa di Risparmio di Firenze*, ECLI:EU:C:2006:8, bod 131; Rozsudok z 20. novembra 2003 vo veci C-126/01, *GEMO SA*, ECLI:EU:C:2003:622, bod 28; Rozsudok z 22. novembra 2001 vo veci C-53/00, *Ferring SA*, ECLI:EU:C:2001:627, body 19 ff; Rozsudok z 8. novembra 2001 vo veci C-143/99, *Adria-Wien Pipeline*, ECLI:EU:C:2001:598, bod 38; Rozsudok zo 7. marca 2002 vo veci C-310/99, *Taliano/Komisia*, ECLI:EU:C:2002:143, bod 251; Rozsudok zo 14. januára 2004 vo veci T-109/01, *Fleuren Compost BV/Komisia*, ECLI:EU:C:2004:4, bod 54; Rozsudok z 5. októbra 1999 vo veci C-251/97, *Francúzsko/Komisia*, ECLI:EU:C:1999:480, bod 40.

⁽⁶¹⁾ Rozsudok zo 14. januára 2004 vo veci T-109/01, *Fleuren Compost BV/Komisia*, ECLI:EU:C:2004:4, bod 54.

⁽⁶²⁾ Rozsudok z 5. októbra 1999 vo veci C-251/97, *Francúzsko/Komisia*, ECLI:EU:C:1999:480, bod 40.

⁽⁶³⁾ Rozsudok z 10. januára 2006 vo veci C-222/04, *Cassa di Risparmio di Firenze*, ECLI:EU:C:2006:8, bod 131.

⁽⁶⁴⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 47.

- (100) Vyčísliteľná výhoda pre priamych užívateľov, súkromných vysielateľov DTT, by predstavovala celkovú sumu verejných financií sprístupnených na vykonávanie povinnosti simultánneho vysielania.
- (101) Taktiež s ohľadom na určenie užívateľa opatrenia sa ustanovuje, že „je potrebné zvážiť nielen bezprostredného prijímateľa subvencie, ale aj účinky tejto subvencie, ktoré vychádzajú nad rámec tohto vzťahu“⁽⁶⁵⁾. To znamená, že užívateľom opatrenia môže byť akýkoľvek subjekt, ktorý má z neho v skutočnosti úžitok⁽⁶⁶⁾.
- (102) V tomto ohľade stojí za povšimnutie, že v prípade Mediaset súd potvrdil, že „článkom 107 ZFEÚ sa zakazuje pomoc poskytovaná členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov v akejkoľvek forme, bez vyjadrenia rozdielu, či sa výhody súvisiace s pomocou poskytujú priamo alebo nepriamo“⁽⁶⁷⁾.
- (103) Podobne vo svojom rozhodnutí o španielskom mechanizme prednostného zásobovania v prospech elektrární, ktoré využívajú domáce uhlie⁽⁶⁸⁾, potvrdenom Všeobecným súdom⁽⁶⁹⁾, Komisia zistila, že napriek skutočnosti, že existovala právna povinnosť nakupovať z uhoľných baní a že náhrada bola stanovená len po uložení predmetnej povinnosti, španielski producenti uhlia boli nepriamymi užívateľmi pomoci. Komisia uznala, že ich výhoda vychádzala z povinnosti výrobcov nakupovať ich uhlie, ktoré bolo kompenzované udelením subvencií pre výrobcov elektrickej energie používajúcich domáce uhlie.
- (104) Je možné tvrdiť, že operátori platforiem DTT sú v podobnej pozícii ako vlastníci uhoľných baní v prípade španielskeho uhlia, kde španielske orgány uložili výrobcovi povinnosť (v tomto prípade vysielateľom) nakupovať uhlie zo španielskych uhoľných baní (v tomto prípade uzavrieť zmluvu na poskytovanie služieb simultánneho vysielania s operátormi platformy DTT).
- (105) Vzhľadom na toto Komisia v rozhodnutí o začatí konania považovala operátorov platformy DTT za potenciálnych nepriamych užívateľov opatrenia. Formálnym vyšetrovaním sa potvrdilo toto stanovisko, najmä na základe týchto zreteľov.
- (106) Po prvé, z dôvodu regulačného zásahu NTP, ktorým sa súkromným vysielateľom DTT uložila povinnosť pokryť 96 % obyvateľstva na základe DTT, a napriek tomu, čo tvrdia španielske orgány a spoločnosti Abertis a NET TV, sa budú súkromní vysielatelia viac prikláňať k pokračovaniu používania tejto platformy. Na základe svojich licencií v skutočnosti vysielatelia DTT nie sú oprávnení používať iné alternatívne platformy (napr. satelitnú, káblovú alebo IPTV) s cieľom zabezpečiť stanovené minimálne geografické pokrytie v oblasti I⁽⁷⁰⁾.
- (107) Po druhé, v dôsledku simultánneho vysielania získajú operátori platformy DTT dodatočnú výhodu vo forme zaručených príjmov, ktoré by bez opatrenia nezískali. Pri absencii opatrenia súkromní vysielatelia naozaj mohli poskytovať simultánne vysielanie v menšom rozsahu. V skutočnosti sa súkromní vysielatelia mohli dokonca rozhodnúť neposkytovať službu vôbec⁽⁷¹⁾.
- (108) Hoci sa opatrenie uplatňuje bez ohľadu na to, či má užívateľ dominantné postavenie alebo nie, v prípade, že užívateľ má silný podiel na trhu alebo je dominantný, má kompenzačné opatrenie ešte väčší účinok⁽⁷²⁾.

⁽⁶⁵⁾ Stanovisko generálneho advokáta Lenza z 23. mája 1996 vo veci C-311/94, Ijssel-Vliet, ECLI:EU:C:1996:209, bod 9.

⁽⁶⁶⁾ Rozsudok z 21. marca 1991 vo veci C-303/88, Taliansko/Komisia, ECLI:EU:C:1991:136, bod 57.

⁽⁶⁷⁾ Rozsudok z 15. júna 2010 vo veci T-177/07, Mediaset/Komisia, ECLI:EU:C:2010:233, bod 75; následne potvrdené rozsudkom z 28. júla 2011 vo veci C-403/10, Mediaset/Komisia, ECLI:EU:C:2011:5331.

⁽⁶⁸⁾ Rozhodnutie Komisie z 29. septembra 2010 N178/2010 – Španielsko – Kompenzácia verejnej služby spojená s mechanizmom prednostného zásobovania v prospech elektrární, ktoré využívajú domáce uhlie.

⁽⁶⁹⁾ Rozsudok z 3. decembra 2014 vo veci T-57/11, Castelnou Energía, SL/Komisia, ECLI:EU:T:2014:1021.

⁽⁷⁰⁾ Keďže, na rozdiel od alternatívnych technologických platforiem, nedostatkové pozemné zdroje (t. j. frekvencie) sa musia rozdeliť medzi viacerých používateľov, ako sú televízne, mobilné širokopásmové a telefónne prenosy, týmto regulačným zásahom sa vytvorili dodatočné náklady, ktoré by nemuseli vzniknúť, keby už od začiatku bol možný prenos digitálnej televízie pomocou iných platforiem.

⁽⁷¹⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 47.

⁽⁷²⁾ Rozhodnutie Komisie z 23. septembra 2004 SA N 370/2004, France – Aide à la restructuration de la société Imprimerie nationale.

- (109) V danom prípade majú operátori platformy DTT úžitok zo skutočnosti, že súkromní vysielatelia dostávajú náhradu za poskytovanie služby simultánneho vysielania prostredníctvom DTT a že budú naďalej používať platformu DTT. Preto akákoľvek náhrada pre vysielateľov za simultánne vysielanie televízneho prenosu vytvára zachovávanie tejto výhody, pretože vysielatelia počas prechodného obdobia platia operátorom platformy DTT za simultánne vysielanie svojich programov na pásme 800 MHz aj 700 MHz.
- (110) Keďže opatrenie zaručuje vysielateľom výhody vyplývajúce z poskytovania služieb simultánneho vysielania a vzhľadom na dodatočnú výhodu pre operátorov platformy DTT vo forme zaručených príjmov, Komisia dospela k záveru, že operátori platformy DTT sú nepriamymi užívateľmi tohto opatrenia.

4.1.3. Selektívnosť opatrenia

- (111) V súlade s článkom 107 ods. 1 ZFEÚ, musí byť opatrenie, s cieľom považovať ho za štátnu pomoc, konkrétne alebo selektívne v tom, že uprednostňuje len určité podniky alebo výrobu určitých tovarov.
- (112) Toto opatrenie je selektívne, pretože sa zameriava konkrétne na súkromné podniky, ktoré v súčasnosti vykonávajú činnosť v odvetví televíznych vysielacích prenosových služieb prostredníctvom technológie DTT. V dôsledku toho majú z napadnutého opatrenia výhodu len spoločnosti vykonávajúce činnosť na platforme DTT v porovnaní s inými spoločnosťami, ktoré vykonávajú činnosť na alternatívnych platformách, ako napríklad satelitná alebo káblová.
- (113) Preto Komisia dospela k záveru, že opatrenie, ktorým sa stanovuje náhrada za dodatočné výdavky vzniknuté v dôsledku povinnosti simultánneho vysielania, predstavuje selektívne opatrenie v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

4.1.4. Narušenie hospodárskej súťaže a účinok na obchod medzi členskými štátmi

- (114) Štátne opatrenia spadajú do rozsahu článku 107 ods. 1 ZFEÚ vzhľadom na to, že narušujú alebo hrozia narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňujú určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru a ovplyvňujú obchod medzi členskými štátmi. Podľa judikatúry súdov Európskej únie sa koncepcia „účinkov na obchod medzi členskými štátmi“ spája s pojmom narušenia hospodárskej súťaže a oba sú často neoddeliteľne spojené. V tomto ohľade Súdny dvor uviedol, že „tieto dve podmienky na uplatnenie článku 107 ods. 1 ZFEÚ, a síce, že musí byť ovplyvnený obchod medzi členskými štátmi a narušená hospodárska súťaž, sú spravidla neoddeliteľne spojené. Predovšetkým, ak štátna finančná pomoc posilní pozíciu podniku v porovnaní s inými podnikmi, ktoré si konkurujú pri obchode v rámci Spoločenstva, sa uvedené podniky musia považovať za ovplyvnené touto pomocou“ ⁽⁷³⁾.
- (115) Okrem toho sa v súlade s judikatúrou *Philip Morris* ⁽⁷⁴⁾ predpokladá účinok na obchod, ak štátom poskytnutá pomoc posilní pozíciu spoločnosti v súvislosti s ostatnými konkurentmi v obchode v rámci EÚ.
- (116) Ako sa objasňuje vyššie, opatrením sa uprednostňujú vysielatelia DTT a nepriamo operátori platformy DTT. Užívatelia napadnutého opatrenia konkurujú iným alternatívnym poskytovateľom (satelitní, kábloví, IPTV), ktorí nebudú mať úžitok z financovania štátom. Z tohto dôvodu bude mať opatrenie za následok narušenie hospodárskej súťaže medzi vysielateľmi a medzi operátormi platforiem.
- (117) Komisia sa domnieva, že trhy komerčného vysielania a prevádzky televíznych prenosových sietí sú v rámci EÚ otvorené hospodárskej súťaži ⁽⁷⁵⁾.
- (118) Vysielatelia vykonávajú činnosť na reklamných trhoch a kupujú práva na obsah za hranicami, konkurujú spoločnostiam z iných členských štátov. Španielske trhy pre vysielanie a prevádzku televíznych sietí hostia aj zahraničných hráčov (napr. poskytovatelia obsahu a zadávatelia reklamy).
- (119) Operátori platforiem si konkurujú navzájom na cezhraničnej úrovni, ako aj iným operátorom platforiem elektronickej komunikácie.

⁽⁷³⁾ Rozsudok zo 4. apríla 2001 vo veci T-288/97, Regione Friuli Venezia Giulia/Komisia, ECLI:EU:T:2001:115, bod 41.

⁽⁷⁴⁾ Rozsudok zo 17. septembra 1980 vo veci C-730/79, Phillip Morris/Komisia, ECLI:EU:C:1980:209, bod 11.

⁽⁷⁵⁾ Pozri poznámky pod čiarou č. 56 a 57.

- (120) Na základe vyššie uvedeného Komisia dospela k záveru, že opatrenie narúša hospodársku súťaž a má účinok na obchod medzi členskými štátmi v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

4.1.5. Záver o existencii pomoci

- (121) Vzhľadom na predchádzajúce faktory Komisia dospela k záveru, že opatrenie spĺňa kritériá stanovené v článku 107 ods. 1 ZFEÚ a musí sa považovať za štátnu pomoc v zmysle tohto článku.

4.2. Posúdenie zlučiteľnosti

4.2.1. Všeobecné faktory

- (122) Od roku 2002 Komisia aktívne podporovala digitalizáciu vysielania v EÚ. Akčný plán eEurope 2005 ⁽⁷⁶⁾, Iniciatíva i2010 ⁽⁷⁷⁾, oznámenie o prechode z analógového na digitálne vysielanie, ako aj záväzok Komisie dokončiť vyradenie analógového vysielania v EÚ v roku 2012 tvoria jasný dôkaz o stratégii Komisie v tomto ohľade.
- (123) Uvedomujúc si riziká súvisiace s procesom digitalizácie, Komisia opakovane zdôraznila, že regulácia v tejto oblasti by nemala nútiť ani diskriminovať v prospech používania konkrétnej digitálnej platformy, ale mala by spĺňať zásadu technologickej neutrality. To znamená, že každá platforma by mala konkurovať na základe svojich spôsobilostí, predovšetkým svojej schopnosti ponúkať maximálny prínos pre spotrebiteľov.
- (124) V súlade so všeobecným prístupom k využitiu pomoci na prekonanie konkrétneho zlyhania trhu alebo na zabezpečenie sociálnej alebo regionálnej súdržnosti ⁽⁷⁸⁾ sa v oznámení Komisie o prechode z analógového na digitálne vysielanie stanovuje, že v konkrétnej oblasti digitalizácie môže byť verejný zásah odôvodnený na základe dvoch podmienok: po prvé, ak ide o všeobecný záujem, a po druhé, v prípade zlyhania trhu, t. j. samotné trhové sily zlyhali pri zabezpečení spoločného blaha. Stanovuje sa v ňom tiež, že verejný zásah by mal byť v každom prípade podporený dôkladnou analýzou trhu. V oznámení sa tiež naznačuje, že prechod na digitálne vysielanie predstavuje významnú priemyselnú výzvu, ktorá sa musí riadiť trhom. V podstate by každá sieť mala konkurovať na základe svojich vlastných síl. S cieľom ochrániť túto zásadu musí byť každý verejný zásah technologicky neutrálny ⁽⁷⁹⁾.
- (125) Komisia uplatňovala pravidlá štátnej pomoci v tomto sektore pri niekoľkých rozhodnutiach na základe zásad svojho oznámenia o prechode na digitálne vysielanie ⁽⁸⁰⁾.
- (126) V Španielsku ústredná štátna správa koordinovala prechod z analógového na digitálne vysielanie a prakticky podporovala platformu DTT na úkor alternatívnych platforiem ⁽⁸¹⁾.

⁽⁷⁶⁾ Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Akčný plán eEurope 2005: Informačná spoločnosť pre všetkých. KOM(2002) 263 v konečnom znení.

⁽⁷⁷⁾ Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom „Iniciatíva i2010 – Európska informačná spoločnosť pre rast a zamestnanosť“. KOM(2005) 229 v konečnom znení.

⁽⁷⁸⁾ Pozri napríklad Akčný plán štátnej pomoci – Menšia a lepšie zacielená štátna pomoc: orientačný plán reformy štátnej pomoci na roky 2005 – 2009. KOM(2005) 107 v konečnom znení, s. 4.

⁽⁷⁹⁾ Tento prístup bol potvrdený Všeobecným súdom v rozsudkoch z 26. novembra 2015 vo veci T-461/13, Španielsko/Komisia, ECLI:EU:T:2015:891; vo veci T-462/13, Baskicko a Itelazpi/Komisia, ECLI:EU:T:2015:902; vo veciach T-463/13 a T-464/13, Galícia/Komisia a Retegal/Komisia, ECLI:EU:T:2015:901; vo veci T-465/13, Cataluña a CTTI/Komisia, ECLI:EU:T:2015:900; vo veci T-487/13, Navarra/Komisia, ECLI:EU:T:2015:899; a nakoniec vo veci T-541/13, Abertis Telecom a Retevisión/Komisia, T-541/13, ECLI:EU:T:2015:898.

⁽⁸⁰⁾ Pozri, okrem iných rozhodnutí, N622/03 Digitalisierungsfonds – Rakúsko (Ú. v. EÚ C 228, 17.9.2005, s. 11); rozhodnutie Komisie 2006/513/ES z 9. novembra 2005 o štátnej pomoci poskytnutej Spolkovou republikou Nemecko v prospech zavedenia digitálnej pozemnej televízie (DVB-T) v Berlíne-Brandenburgu – Nemecko (Ú. v. EÚ L 200, 22.7.2006, s. 14); rozhodnutie Komisie 2007/258/ES z 20. decembra 2006 o opatrení C 24/2004 (ex NN 35/2004), ktoré vykonalo Švédsko na zavedenie digitálnej pozemnej televízie (Ú. v. EÚ L 112, 30.4.2007, s. 77); rozhodnutie Komisie 2007/374/ES z 24. januára 2007 o štátnej pomoci C 52/2005 (ex NN 88/2005, ex CP 101/2004), ktorú Talianska republika poskytla prostredníctvom príspevku na nákup digitálnych dekodérov (Ú. v. EÚ L 147, 8.6.2007, s. 1); N270/06 dotácie na digitálne dekodéry s API – Taliansko (Ú. v. EÚ C 80, 13.4.2007, s. 1); N107/07 dotácie pre IdTV – Taliansko (Ú. v. EÚ C 246, 20.10.2007, s. 1); rozhodnutie Komisie 2008/708/ES z 23. októbra 2007 o štátnej pomoci C 34/06 (ex N 29/05 a ex CP 13/04), ktorú chce Spolková republika Nemecko poskytnúť na zavedenie digitálnej terestriálnej televízie (DVB-T) v Severnom Porýní-Vestfálsku (Ú. v. EÚ L 236, 3.9.2008, s. 10); SA.28685 Captación de Televisión Digital en Cantabria – Španielsko (Ú. v. EÚ C 119, 24.4.2012, s. 1); N671b/2009 – prechod na digitálne vysielanie na Slovensku (Ú. v. EÚ C 39, 8.2.2011, s. 1).

⁽⁸¹⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 21.

4.2.2. Posúdenie zlučiteľnosti na základe článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ

- (127) V článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ sa uvádza, že „pomoc určená na náhradu škody spôsobenej prírodnými katastrofami alebo mimoriadnymi udalosťami“ je zlučiteľná s vnútorným trhom. V danom prípade španielske orgány tvrdia, že uvoľnenie digitálnej dividendy by sa malo považovať za mimoriadnu udalosť.
- (128) Pri posudzovaní výnimiek zo všeobecnej zásady stanovenej v článku 107 ods. 1 ZFEÚ, že štátna pomoc je nezlučiteľná s vnútorným trhom, však Súdny dvor rozhodol, že pojem „mimoriadna udalosť“ uvedený v článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ sa musí interpretovať reštriktívne⁽⁸²⁾. Súdny dvor dosiať prijal za mimoriadnu udalosť vojny, vnútorné nepokoje alebo štrajky a, s určitými výhradami a v závislosti od ich rozsahu, veľké jadrové alebo priemyselné nehody a požiare, ktoré mali za následok rozsiahle straty⁽⁸³⁾. Súdy EÚ, naopak, za také nepovažujú žiadne predvídateľné alebo nepredvídateľné udalosti, ktoré spadajú pod riziká, ktoré by bežne znášali podniky⁽⁸⁴⁾. To isté sa týka udalostí založených na politických, podnikateľských alebo iných pochybeniach, či udalostí pripisovaných bežným podnikateľským alebo iným rizikám podniku.
- (129) Rozhodnutie španielskych orgánov uvoľniť digitálnu dividendu si vyžadovalo prerozdeliť spektrum s vplyvom na povinnosti spoločností činných v odvetví vysielania. Keďže tieto povinnosti nepochybne vyplývajú z regulačných opatrení, nie je možné ich považovať za mimoriadne udalosti. Podľa vyššie uvedenej analýzy, povinnosti a náklady spojené s právnymi povinnosťami bežne znášajú podniky činné v danom odvetví a na základe svojej povahy sa započítavajú do rozpočtov týchto podnikov⁽⁸⁵⁾.
- (130) Preto Komisia nesúhlasí s názorom, že opatrenie sa zameriava na nahradenie nákladov, ktoré vznikli na základe mimoriadnych udalostí, a preto nepovažuje toto opatrenie za zlučiteľné podľa článku 107 ods. 2 písm. b) ZFEÚ.

4.2.3. Posúdenie zlučiteľnosti na základe článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ

- (131) V článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ sa uvádza, že „pomoc na rozvoj určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí, za predpokladu, že táto podpora nepriaznivo neovplyvní podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom“ sa môže považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom.
- (132) Aby mohla byť pomoc zlučiteľná s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. c), Komisia musí porovnať pozitívne a negatívne vplyvy pomoci. Použitím testu vyváženosti Komisia hodnotí tieto otázky:
1. Je opatrenie pomoci zamerané na jasne vymedzený cieľ spoločného záujmu (t. j. odstránenie zlyhania trhu alebo iné ciele)?
 2. Je pomoc navrhnutá tak, aby plnila cieľ spoločného záujmu? Najmä:
 - a) Je opatrenie pomoci vhodným nástrojom, t. j. existujú iné, vhodnejšie nástroje?
 - b) Má stimulačný účinok, t. j. mení správanie firiem?
 - c) Je opatrenie pomoci primerané, t. j. možno rovnakú zmenu v správaní dosiahnuť pomocou menšej pomoci?
 3. Sú narušenia hospodárskej súťaže a vplyv na obchod obmedzené natolik, že celkový výsledok je pozitívny?

⁽⁸²⁾ Pozri, okrem iných rozhodnutí, rozsudok z 11. novembra 2004 vo veci C-73/03, Španielsko/Komisia, ECLI:EU:C:2004:711, bod 37; rozsudok z 23. februára 2006 vo veciach C-346/03 a C-529/03, Atzeni/Regione autonoma della Sardegna, ECLI:EU:C:2006:130, bod 79; rozsudok zo 14. júla 2011 vo veci C-303/09, Taliansko/Komisia, ECLI:EU:C:2011:483, bod 7; rozsudok z 25. júna 2008 vo veci T-268/06, Olympiaki Aeroporia Ypiresies/Komisia, ECLI:EU:T:2008:222, bod 52.

⁽⁸³⁾ Pozri napríklad rozsudok z 12. novembra 2008 vo veci T-70/07, Cantieri Navali Termoli/Komisia, ECLI:EU:C:2008:486, bod 59.

⁽⁸⁴⁾ Pozri rozsudok z 12. novembra 2008 vo veci T-70/07, Cantieri Navali Termoli/Komisia, ECLI:EU:C:2008:486, bod 81.

⁽⁸⁵⁾ Pozri rozsudok z 25. júna 2008 vo veci T-268/06, Olympiaki Aeroporia Ypiresies/Komisia, ECLI:EU:T:2008:222, bod 66.

- (133) Okrem testu vyváženosti sa v oznámení Komisie o prechode z analógového na digitálne vysielanie stanovujú kritériá, ktoré sa musia dodržiavať pri vyplácaní subvencií v rámci procesu digitalizácie; vnútroštátne opatrenia musia predovšetkým dodržiavať zásadu technologickej neutrality ⁽⁸⁶⁾.
- (134) Dodržiavanie zásady technologickej neutrality, ako sa ustanovuje v tomto oznámení Komisie, bolo pri hodnotení zákonnosti štátnej pomoci taktiež podporené súdmi EÚ ⁽⁸⁷⁾.
- (135) Komisia zastáva názor, že zásada technologickej neutrality je dôležitá aj v súvislosti s uvoľnením digitálnej dividendy. Zváženie tejto otázky bude tvoriť súčasť hodnotenia predmetného prípadu.

A. Cieľ spoločného záujmu

Pomoc je v súlade s politikou Únie týkajúcou sa digitálnej dividendy

- (136) Komisia uznala význam digitálnej dividendy vo svojom prvom oznámení o digitálnej dividende ⁽⁸⁸⁾, v ktorom uviedla, že na digitálnu dividendu sa treba pozeráť v širšom kontexte celkovej rovnováhy medzi ponukou a dopytom po rádiovom frekvenčnom spektre a zdôraznila potrebu zaručiť v Európe čo možno najlepšie využívanie digitálnej dividendy. Podpora koordinovaného využívania digitálnej dividendy bola ďalej posilnená v oznámení o premene digitálnej dividendy na spoločenské výhody a hospodársky rast ⁽⁸⁹⁾.
- (137) Uvoľnenie digitálnej dividendy je dôležitým faktorom, ktorý prispieva k dosiahnutiu cieľov Digitálnej agendy pre Európu ⁽⁹⁰⁾, ktorá tvorí jednu z hlavných iniciatív stratégie „Európa 2020“ ⁽⁹¹⁾. Jedným z cieľov uvedenej Digitálnej agendy pre Európu je zaručiť univerzálne širokopásmové pokrytie so zvyšujúcimi sa rýchlosťami, pre ktoré sa navrhlo použiť určité frekvencie digitálnej dividendy na bezdrôtové široké pásmo ⁽⁹²⁾. V tomto ohľade sa rozhodnutím č. 234/2012/EÚ požaduje, aby všetky členské štáty poskytli pásmo 800 MHz pre elektronickú komunikáciu od 1. januára 2013. Komisia bola oprávnená udeľovať výnimky do roku 2015 v prípade výnimočných vnútroštátnych alebo miestnych okolností.
- (138) Vzhľadom na uvedené úvahy je možné dospieť k záveru, že opatrenie prispieva k dosiahnutiu cieľa dobre vymedzenej politiky.

⁽⁸⁶⁾ Pozri najmä oddiel 2.1.3.

⁽⁸⁷⁾ Pozri napríklad rozsudok z 15. júna 2010 vo veci T-177/07, Mediaset/Komisia, ECLI:EU:C:2010:233. V odseku 127 tohto rozsudku sa uvádza, že pomoc poskytnutá „spotrebiteľom neopodstatňuje diskrimináciu medzi pozemnými a satelitnými platformami, keďže nie je potrebné spotrebiteľov nasmerovať na jednu digitálnu platformu“. Rozsudok vyniesol Súdny dvor, vo svojom rozsudku z 28. júla 2011 vo veci C-403/10, Mediaset/Komisia, ECLI:EU:C:2011:533. Pozri tiež rozsudok z 15. septembra 2011 vo veci c-544/09, Nemecko/Komisia, ECLI:EU:C:2011:584, kde Súdny dvor v bode 80 zistil, že v predmetnom prípade nebolo predvedené, že podpora jednej technológie na úkor inej bola nevyhnutná na vyriešenie štrukturálneho problému. Navyše, v rozsudku zo 6. októbra 2009, T-21/06, Nemecko/Komisia, ECLI:EU:T:2009:387, vo veci DVB-T v Berlíne-Brandebursku sa Súdny dvor zaoberal technologickou neutralitou v bode 69 a uviedol, že by sa pri prechode z analógového na digitálne vysielanie mali brať do úvahy všetky vysielacie platformy, napr. káblové, satelitné alebo pozemné siete. Najnovšie v rozsudkoch z 26. novembra 2015 vo veci T-461/13, Španielsko/Komisia, ECLI:EU:C:2015:891; vo veci T-462/13, Baskicko a Itelazpi/Komisia, ECLI:EU:T:2015:902; vo veciach T-463/13 a T-464/13, Galícia/Komisia a Retegal/Komisia, ECLI:EU:T:2015:901; vo veci T-465/13, Cataluña a CTTI/Komisia, ECLI:EU:T:2015:900; vo veci T-487/13, Navarra/Komisia, ECLI:EU:T:2015:899; a nakoniec vo veci T-541/13, Abertis Telecom a Retevisión/Komisia, ECLI:EU:T:2015:898, Súdny dvor zamietol všetky žaloby a potvrdil rozhodnutie Komisie SA.28599 o rozvoji DTT v Španielsku. Súdny dvor predovšetkým zistil, že Komisia správne rozhodla, že predmetné opatrenia sa nemôžu považovať za štátnu pomoc zlučiteľnú s vnútorným trhom najmä preto, že nedodržiavajú zásadu technologickej neutrality.

⁽⁸⁸⁾ KOM(2007) 700 v konečnom znení.

⁽⁸⁹⁾ KOM(2009) 586 v konečnom znení.

⁽⁹⁰⁾ KOM(2010) 245 v konečnom znení/2.

⁽⁹¹⁾ KOM(2010) 2020 v konečnom znení.

⁽⁹²⁾ „Európska politika frekvenčného spektra orientovaná na budúcnosť by mala uspokojovať potreby vysielania, ale aj podporovať efektívne riadenie frekvenčného spektra, a to tak, že vyhradí určité frekvencie digitálnej dividendy do určitého stanoveného dátumu pre bezdrôtové široké pásmo, zabezpečí dodatočnú flexibilitu (a takisto povolí obchodovanie s frekvenčným spektrom) a bude podporovať hospodársku súťaž a inováciu.“

Zlyhanie trhu

- (139) Komisia vo svojom Akčnom pláne štátnej pomoci ⁽⁹³⁾ objasňuje svoj všeobecný prístup k štátnej pomoci zameranej na udržateľný rast, konkurencieschopnosť a súdržnosť. Pripomína, že členské štáty môžu využiť štátnu pomoc na prekonanie konkrétneho zlyhania trhu alebo na zabezpečenie sociálnej a regionálnej súdržnosti. V takýchto prípadoch sa však musí dokázať, že pomoc je vhodným nástrojom na vyriešenie problému, je obmedzená na nevyhnutné minimum a nadmieru nenarúša hospodársku súťaž.
- (140) Španielske orgány tvrdili, že opatrením sa napráva zlyhanie trhu elektronickej komunikácie, najmä nedostatok dostupného spektra pre vhodné poskytovanie služieb elektronickej komunikácie, hlavne na rozvoj aplikácií pre nasledujúcu generáciu bezdrôtových širokopásmových služieb (4G). Tento nedostatok už Komisia priznala vo svojom oznámení o prechode z analógového na digitálne vysielanie, a preto v roku 2009 odporučila uvoľniť frekvenčné pásmo 800 MHz, ktoré je veľmi vhodné pre služby elektronickej komunikácie.
- (141) Uvoľnenie digitálnej dividendy vykazuje podobnosť s prechodom na digitálne vysielanie, keď sa museli uvoľniť analógové pozemné frekvencie a vysielanie prešlo na digitálne pozemné frekvencie. Komisia v prípadoch prechodu na digitálne vysielanie uznala ⁽⁹⁴⁾, že mohlo dôjsť k zlyhaniu trhu, napríklad ak účastníci trhu neboli ochotní dohodnúť sa na spoločnom harmonograme na prechod z jedného širokého pásma na iné (problém koordinácie), alebo keby účastníci trhu nezohľadnili pozitívne vplyvy tohto procesu pre spoločnosť ako celok, lebo nemajú správne stimuly, aby tak urobili (pozitívne externality).
- (142) Pozitívne externality vytvorené uvoľnením digitálnej dividendy sú nasmerované na operátorov elektronických komunikácií, ako aj na hospodárstvo vo všeobecnosti a nie konkrétne na vysielateľov.
- (143) Vzhľadom na to je potrebné pripomenúť, že opatrenie je zamerané na náhradu za dodatočné náklady pre súkromných vysielateľov, ktoré vznikli z dôvodu povinnosti poskytovať simultánne vysielanie.
- (144) Preto na účely posúdenia štátnej pomoci, otázka zlyhania trhu súvisí s kontinuitou služieb poskytovaných zo strany súkromných vysielateľov.
- (145) V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že, na rozdiel od verejných vysielateľov, súkromní vysielatelia nemajú verejnoprávne poslanie.
- (146) Taktiež je potrebné vziať do úvahy, že keby vysielatelia nevykonávali simultánne vysielanie, stále by museli preniesť svoje kanály na nové frekvencie, čo by viedlo k značnej strate divákov, pokiaľ by sa neprispôbili všetky antény. Inými slovami, strata divákov znamená pre vysielateľov dobrú obchodnú motiváciu na realizáciu simultánneho vysielania aj v prípade absencie regulačnej povinnosti. V skutočnosti, ak by túto záťaž mali znášať vysielatelia, zaistili by, aby obdobie simultánneho vysielania bolo čo najviac obmedzené, hoci by zabezpečovalo maximálny možný počet divákov na konci tohto obdobia, a tým by sa spojili ich záujmy so záujmami španielskych orgánov bez potreby verejného financovania. To potvrdzuje aj skutočnosť, že sa medzitým už dokončil prechod na pásmo 700 MHz a súkromní vysielatelia už zaplatili za náklady na simultánne vysielanie ⁽⁹⁵⁾.
- (147) Okrem toho španielske orgány už medzitým zrušili povinnosť súkromných vysielateľov simultánne vyselať v kráľovskom dekrete 805/2014 ⁽⁹⁶⁾, teda sa potvrdila argumentácia Komisie z rozhodnutia o začatí konania, že strata divákov predstavuje pre vysielateľov dobrú obchodnú motiváciu na realizáciu simultánneho vysielania a/alebo že poskytovanie simultánneho vysielania nemusí byť nevyhnutné, a/alebo môže byť financované zo strany vysielateľov.
- (148) Vzhľadom na uvedené úvahy Komisia dospela k záveru, že nebolo stanovené, že existuje zlyhanie trhu. Španielske orgány ani zainteresované strany sa nedomáhali žiadneho iného dobre navrhnutého cieľa spoločného záujmu.

⁽⁹³⁾ KOM(2005) 107 v konečnom znení.

⁽⁹⁴⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 80.

⁽⁹⁵⁾ Na základe informácií získaných od španielskych orgánov v septembri 2015.

⁽⁹⁶⁾ Real Decreto 805/2014, de 19 de septiembre, por el que se aprueba el Plan Técnico Nacional de la Televisión Digital Terrestre y se regulan determinados aspectos para la liberación del dividendo digital.

- (149) Pri absencii dobre navrhnutého cieľa spoločného záujmu opatrenie nie je zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ.
- (150) Napriek tomu sa nižšie zväžia ostatné prvky testu vyváženosti (opísané vyššie). Ako sa ukáže, tieto tiež hovoria proti tvrdeniu zlučiteľnosti opatrenia s vnútorným trhom.

B. Dobre navrhnutá pomoc

Pomoc je vhodným nástrojom

- (151) Orgány verejnej správy majú rôzne prostriedky na riadenie uvoľnenia digitálnej dividendy. V danom prípade španielske orgány rozhodli o uložení povinnosti simultánneho vysielania a náhrade dodatočných nákladov vysielateľov DTT, ktoré vyplývajú z tejto povinnosti.
- (152) Presnejšie povedané, španielske orgány v kráľovskom dekréte 365/2010 plánovali prerozdelenie frekvencií a jeho načasovanie. Kráľovským dekrétom sa vysielateľom uložila povinnosť vyselať simultánne na starých aj nových frekvenčných pásmach (t. j. na pásme 800 MHz aj 700 MHz), pokiaľ im nebudú pridelené definitívne multiplexy⁽⁹⁷⁾ v nižšom frekvenčnom pásme 700 MHz, t. j. pokiaľ počet príjmovej infraštruktúry pre nové multiplexy nebude rovnaký ako pre predchádzajúce multiplexy (pridelené počas fázy prechodu). Neskôr španielske orgány v zákone o udržateľnom hospodárstve uznali vysielateľom právo na finančnú náhradu nákladov súvisiacich s povinnosťou simultánneho vysielania.
- (153) A jednako bola počas prechodného obdobia samotná regulačná povinnosť dostatočná na dosiahnutie požadovaného cieľa na zabezpečenie simultánneho vysielania na niekoľkých frekvenciách. V skutočnosti, ako sa objasňuje v odôvodnení 147, si na základe vývoja trhu v oblasti I španielske orgány uvedomili, že dokonca ani regulačná povinnosť nebola potrebná na zabezpečenie plynulého uvoľnenia digitálnej dividendy. Vzhľadom na uvedené úvahy Komisia dospela k záveru, že opatrenie nie je vhodným nástrojom.

Stimulačný účinok a nevyhnutnosť

- (154) Pokiaľ ide o stimulačný účinok a nevyhnutnosť opatrenia, je potrebné preskúmať, či by sa súkromní vysielatelia spontánne rozhodli vyselať simultánne a či by tak urobili pri rovnakom časovom rámci bez štátnej pomoci.
- (155) Španielske orgány počas formálneho vyšetrovania naďalej tvrdili, že súkromní vysielatelia by neboli ochotní vyselať simultánne: už financovali nákladný prechod z analógového na digitálne televízne vysielanie a riešili problémy vyplývajúce z tohto prechodu, napr. interferencie na digitálnych pozemných kanáloch, ktoré im boli pôvodne pridelené; a nezískali by žiadnu dodatočnú výhodu pri presune na iné frekvenčné pásmo.
- (156) Napriek uvedeným tvrdeniam nebolo náležite preukázané, že vysielatelia by boli v prípade absencie pomoci proti simultánnemu vysielaniu. Ich trhové správanie v skutočnosti svedčilo o opaku.
- (157) Z pohľadu Komisie povinnosť vysielateľov na základe licencie poskytovať službu súvisle a kvalitne naznačuje samofinancovanie simultánneho vysielania počas trvania prechodného obdobia⁽⁹⁸⁾. V rozhodnutí o začatí konania Komisia v tomto ohľade zvažila, že uloženie povinnosti vysielateľom poskytovať simultánne vysielanie na svoje vlastné náklady prostredníctvom regulačného aktu, sa zdá byť dostatočné na zabezpečenie plynulého uvoľnenia digitálnej dividendy. Skutočnosť, že aj táto explicitná povinnosť bola neskôr zrušená, ako sa objasňuje v odôvodnení 147, len dokazuje, že záväzok súkromných vysielateľov zabezpečovať kontinuitu služby na základe licencií si vyžaduje samofinancovanie simultánneho vysielania a že v každom prípade mali títo vysielatelia dostatočný vlastný stimul na poskytovanie predmetnej služby, a teda že opatrenie nie je nevyhnutné.

⁽⁹⁷⁾ Pri prechode z analógového na digitálne vysielanie Španielsko vysielateľom pridelo prechodné multiplexy (fáza I). Po uvoľnení digitálnej dividendy im boli pridelené definitívne multiplexy (fáza II).

⁽⁹⁸⁾ Toto prirodzene nebránilo španielskym orgánom uložiť vysielateľom povinnosť vyselať simultánne na oboch frekvenčných pásmach až do definitívneho pridelenia multiplexov v pásme 700 MHz s cieľom zabezpečiť plynulé uvoľnenie digitálnej dividendy.

- (158) Vzhľadom na uvedené úvahy Komisia dospela k záveru, že španielske orgány nedokázali preukázať stimulačný účinok a nevyhnutnosť opatrenia.

Proporcionalita

- (159) V kontexte uplatňovania vyváženosti je dôležité posúdiť, či je opatrenie prijaté zo strany orgánov primerané potrebe prekonať zlyhanie trhu a podporiť hospodársku súťaž na trhu. Pokiaľ ide o proporcionalitu, vo svojom rozhodnutí DVB-T v Brandenbursku ⁽⁹⁹⁾ Komisia uznala za nevyhnutné porovnať prijaté opatrenie s možnými alternatívami: „Štátna regulácia by nemala ani nariadiť, ani zvýhodniť používanie určitej digitálnej prenosovej cesty, ako je kábel, satelit, pozemná televízia alebo televízia prostredníctvom DSL, aby tak dodržala zásadu „technologickéj neutrality“. Ako sa uvádza v rámcovej smernici, nie je vylúčené, že nejaký členský štát podnikne primerané kroky, aby v oprávnených prípadoch podporil určité špecifické služby, ako napr. digitálnu televíziu ako prostriedok efektívneho využitia frekvenčného spektra. Znamená to, že v podstate každá sieť by sa mala zúčastniť hospodárskej súťaže vlastnými silami, ale do úvahy prichádzajú zásahy, ktoré majú za cieľ odstrániť zlyhanie trhu týkajúce sa osobitne určenej siete. Koniec koncov by sa na trhu mali presadiť tie siete, ktoré prinášajú spotrebiteľom najväčší úžitok“. Komisia v tomto prípade dospela k záveru, že pomoc nebola ani nevyhnutná, ani primeraná.
- (160) V predmetnom prípade Komisia vzala do úvahy, že opatrenie je obmedzené na mimoriadne výdavky, ktoré súkromným vysielateľom vznikli z dôvodu povinnosti simultánneho vysielania v rozsahu ich povinnosti týkajúcej sa 96 % pokrytia v oblasti I. Suma náhrady je stanovená výhradne na pokrytie nákladov súvisiacich s povinnosťou simultánneho vysielania.
- (161) Španielska vláda plánovala nahradiť 100 % dodatočných nákladov na simultánne vysielanie. Španielske orgány tvrdili, že náhrada 100 % dodatočných nákladov bola nevyhnutná z dôvodu finančnej situácie vysielateľov, ktorí museli financovať prechod na digitálne vysielanie zo svojich prostriedkov. Navyše vyhlásili, že bez financovania cez opatrenie by určití miestni vysielatelia zbankrotovali. Španielske orgány však nepredložili dostatočne presvedčivé dôkazy na odôvodnenie podpory v tomto rozsahu.
- (162) V rozhodnutí o začatí konania Komisia zvažila, že tiež nebolo možné vylúčiť, že potenciálne zlyhanie trhu sa mohlo napraviť pomocou menšej pomoci, zameranej buď len na podniky, ktoré môžu dokázať nevyhnutnosť podpory, alebo skrátením obdobia simultánneho vysielania. Tento prístup však španielske orgány od začiatku nezáväzali.
- (163) Španielske orgány taktiež neposkytli presvedčivé dôkazy, najmä štúdiu nákladov, ktorými by sa preukázalo, že voľba prerozdeliť multiplexy na pásme 800 MHz na iné pozemné frekvenčné pásmo bola najmenej nákladným a najrýchlejším riešením na uvoľnenie digitálnej dividendy.
- (164) Vzhľadom na uvedené úvahy Komisia dospela k záveru, že španielske orgány nedokázali preukázať, že opatrenie je primerané a obmedzené na nevyhnutné minimum.

Technologická neutralita

- (165) Komisia pri niekoľkých príležitostiach zdôraznila dôležitosť technologickéj neutrality pri prechode na digitálne vysielanie. Vo svojom oznámení o prechode z analógového na digitálne vysielanie Komisia vyjadrila svoj zámer konať v „duchu „nového regulačného rámca pre elektronické komunikácie“, ktorý je založený na trhovej iniciatíve a technologickéj neutralite“ ⁽¹⁰⁰⁾. Na základe toho by sa akýkoľvek zásah zo strany členského štátu mal vyvarovať neprimeranému narušaniu hospodárskej súťaže medzi platformami s cieľom umožniť každej platforme konkurovať „svojimi vlastnými silami“ za „rovnakých regulačných podmienok“.

⁽⁹⁹⁾ Rozhodnutie Komisie 2006/513/ES z 9. novembra 2005 o štátnej pomoci poskytnutej Spolkovou republikou Nemecko v prospech zavedenia digitálnej pozemnej televízie (DVB-T) v Berlíne-Brandenbursku (Ú. v. EÚ L 200, 22.7.2006, s. 14).

⁽¹⁰⁰⁾ Oddiel 2.1.3.

- (166) V rovnakom duchu podľa článku 9 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES ⁽¹⁰¹⁾ sú členské štáty povinné zabezpečiť, aby sa všetky druhy technológií používaných pre elektronické komunikačné služby mohli využívať v rádiových frekvenčných pásmach vyhlásených za dostupné pre elektronické komunikačné služby podľa ich národných plánov frekvenčného spektra v súlade s právom Únie. Je pravdou, že rovnakým ustanovením sa členským štátom umožňuje pre niektoré druhy rádiových sietí alebo bezdrôtovej prístupovej technológie používanej pre elektronické komunikačné služby ustanoviť primerané a nediskriminačné obmedzenia, ak je to potrebné s cieľom zabezpečiť c) technickú kvalitu služby alebo f) splnenie cieľa všeobecného záujmu, ako napríklad zabránenie neefektívnemu využívaniu rádiových frekvencií alebo ochrana života. V predmetnom prípade však španielske orgány ani netvrdili, ani nepreukázali, že opatrenie by odôvodňovalo výnimku z tejto zásady technologickej neutrality z týchto dôvodov.
- (167) Naopak, španielske orgány tvrdili, že opatrenie je technologicky neutrálne v tom zmysle, že súkromní vysielatelia si môžu slobodne vybrať technologickú platformu na poskytovanie simultánneho vysielania. Toto tvrdenie Komisia overila počas formálneho vyšetrovania, kde sa zistilo, že takémuto scenáru zabrahujú súčasné licencie, ktorými sú súkromní vysielatelia nútení používať technológiu DTT, aby sa zabezpečilo 96 % geografické pokrytie v oblasti I.
- (168) Rozhodnutia Komisie v oblasti štátnej pomoci pre digitalizáciu potvrdzuje tento prístup. Vo svojich rozhodnutiach vo veciach DVB-T v Berlíne Brandenbursku ⁽¹⁰²⁾ a digitálne dekodéry ⁽¹⁰³⁾, potvrdených Všeobecným súdom ⁽¹⁰⁴⁾, ako aj vo svojich rozhodnutiach proti Španielsku pri rozvoji DTT v oblasti II ⁽¹⁰⁵⁾, potvrdených Všeobecným súdom ⁽¹⁰⁶⁾, Komisia naznačila, že: 1. technológia DTT nie je nadradená nad iné technológie; 2. ak bola platforme poskytnutá pomoc, predstavovalo by to neodôvodnenú výnimku zo zásady technologickej neutrality a 3. diskriminácia v rozpore so zásadou technologickej neutrality nedovoľuje, aby bolo dané opatrenie vyhlásené za zlučiteľné s vnútorným trhom.
- (169) Ako sa objasňuje vyššie, súkromní vysielatelia platia za vysielanie svojho obsahu operátorom platformy DTT, ktorí tak majú z opatrenia nepriamo úžitok. Preto sa dodržiavanie zásady technologickej neutrality musí preskúmať v súvislosti s operátormi platforiem.
- (170) V Španielsku sa voľba technológie uskutočnila pri úplnom začiatku administratívneho postupu pri schválení kráľovského dekrétu 365/2010. Zatiaľ čo kráľovský dekrét bol založený výhradne na prerozdelení na nižšie pozemné frekvenčné pásmo, a najmä prenos vysielaní DTT na frekvencie pod pásmo 800 MHz do konca roku 2014, až po prijatí zákona o udržiavateľnom hospodárstve v roku 2011 sa stanovilo uvoľnenie tohto pásma pre telekomunikačných operátorov a vo vnútroštátnych právnych predpisoch sa zakotvila finančná náhrada výhradne v prospech platformy DTT na úkor alternatívnych platforiem.
- (171) Španielske orgány tvrdili, že opatrenie tvorí len náhrada za škody vzniknuté prerozdelením pozemných frekvencií. Ostatné platformy (napríklad satelitná, káblová, IPTV atď.) neboli ovplyvnené, pretože nemuseli vykonať zmenu kanálov nevyhnutnú na uvoľnenie digitálnej dividendy, a preto pre nich kompenzačné opatrenie nebolo potrebné. Ďalej tvrdili, že satelit nie je vhodný na prenos miestnych a regionálnych programov rovnakým spôsobom ako platforma DTT a doplnili, že určitý prémieový obsah zakúpený zo strany vysielateľov sa môže vysielat len na území Španielska alebo len prostredníctvom pozemného vysielania.
- (172) Komisia s ohľadom na tieto dôvody poznamenáva, že na úrovni operátorov platforiem existujú rôzne platformy vysielania, ktoré by mohli poskytnúť alternatívne riešenia s cieľom nápravy nedostatočnosti frekvencií na príslušnom španielskom trhu. Napríklad v prípade satelitného vysielania by nebolo potrebné opätovne prispôbovať spektrum na pásmo UHF. Okrem toho, ako vyplýva z informácií od španielskych orgánov, nevykonalo sa

⁽¹⁰¹⁾ Smernica 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 33).

⁽¹⁰²⁾ Štátna pomoc C 25/2004, DVB-T v Berlíne-Brandenbursku.

⁽¹⁰³⁾ Štátna pomoc C 52/2005, digitálne dekodéry.

⁽¹⁰⁴⁾ Rozsudok zo 6. októbra 2009 zo veci T-21/06, Nemecko/Komisia v prípade DVB-T – Berlín/Brandenbursko, ECLI:EU:T:2009:387; a rozsudok z 15. júna 2010 vo veci T-177/07, Mediaset/Komisia, ECLI:EU:C:2010:233.

⁽¹⁰⁵⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 21.

⁽¹⁰⁶⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 79.

žiadne predbežné vyšetrovanie (napr. prostredníctvom verejnej konzultácie alebo zadaním štúdie), ktorým by sa zainteresované strany vyzvali na poskytnutie pripomienok k týmto otázkam, ani sa nevykonala štúdia nákladov a výhod pri porovnaní alternatívnych riešení. V skutočnosti nebola zvážená žiadna alternatíva k prerozdeleniu frekvencií.

- (173) Namiesto toho, ako bolo tiež podrobnejšie objasnené v odôvodneniach 179 až 181, sa opatrením naruša hospodárska súťaž medzi rôznymi platformami (t. j. rôznymi technologickými riešeniami), ak sa nahrádzajú náklady neodmysliteľné pre využívanie konkrétnej platformy. Pri zvážení, že alternatívne platformy nevytvárajú podobné náklady v súvislosti so zmenou účelu spektra a nie sú závislé od nedostatkových frekvencií na pásme UHF, sa opatrením nepodporuje najúčinnjšie technologické riešenie.
- (174) Vzhľadom na uvedené úvahy Komisia dospela k záveru, že španielske orgány nedokázali preukázať, že opatrenie by bolo technologicky neutrálne.

C. Rozsah narušenia hospodárskej súťaže a účinkov na obchod medzi členskými štátmi

- (175) Komisia posúdila v súvislosti s prechodom na digitálne vysielanie niekoľko štátnych opatrení⁽¹⁰⁷⁾. Komisia objasnila, že členské štáty mali niekoľko možností na udelenie verejného financovania pre tento prechod vrátane simultánneho vysielania, a to za predpokladu, že opatrenia nebudú znamenať zbytočné narušenie medzi technológiami alebo spoločnosťami, budú primerané a budú obmedzené na nevyhnutné minimum. Analogicky k prechodu na digitálne vysielanie by sa rovnaké podmienky mali uplatňovať na opatrenie oznámené španielskymi orgánmi.
- (176) V danom prípade sa z dôvodu skutočnosti, že existujú priami a nepriami užívatelia podpory, mohlo narušenie hospodárskej súťaže udiť na rôznych úrovniach.

Narušenie hospodárskej súťaže na úrovni súkromných vysielateľov

- (177) Ako už bolo konštatované, súkromní vysielatelia používajúci platformu DTT získavajú výhodu, keďže im boli nahradené náklady, ktoré by bežne museli znášať sami. Opatrením sa mení ich správanie za bežných obchodných podmienok. Bez náhrady, ako tvrdili španielske orgány, by určití zapojení vysielatelia skutočne neboli schopní financovať simultánne vysielanie a zbankrotovali by, čo by viedlo k vráteniu ich licencie. V takom prípade by o dostupnú licenciu mohli požiadať ostatní vysielatelia. Vďaka opatreniu si však pozemní súkromní vysielatelia udržali svoju súčasnú situáciu a aj nedostatočné pozemné licencie, teda opatrenie zabránilo ostatným vysielateľom vstúpiť na trh. Komisia môže na základe informácií vyvodiť len jediný záver, a to že opatrením sa chráni pozícia súčasných účastníkov trhu.
- (178) Na základe toho sa opatrením naruša hospodárska súťaž na úrovni súkromných vysielateľov v rozsahu, ktorý je v rozpore so spoločným záujmom.

Narušenie hospodárskej súťaže na úrovni operátorov platformy

- (179) Náhradou nákladov vysielateľov za simultánne vysielanie prostredníctvom infraštruktúry DTT sa podporilo ich ďalšie využívanie pozemnej platformy namiesto zvázenia, či by nebol v ich záujme prechod na inú platformu. To vedie k narušeniu hospodárskej súťaže na úrovni vysielacích platform.
- (180) Okrem toho z regulačného zásahu NTP, ktorým sa vysielateľom ukladá povinnosť týkajúca sa 96 % pokrytia obyvateľstva na báze DTT, profitujú operátori DTT v oblasti I. Takisto na základe svojich licencií nie sú vysielatelia oprávnení využívať žiadnu inú alternatívnu platformu (napr. satelitnú, káblovú, IPTV) s cieľom zabezpečiť stanovené minimálne geografické pokrytie. V opačnom prípade by stratili svoje licencie. V dôsledku toho sa väčšina výdavkov na simultánne vysielanie *de facto* minie na využívanie platformy DTT spoločnosti Abertis vzhľadom na jej postavenie na trhu. Táto výhoda ide na úkor ostatných technologických platform, ktoré súťažia na rovnakom trhu, ako napríklad satelitná technológia.

⁽¹⁰⁷⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 80.

- (181) Na základe toho sa opatrením narúša hospodárska súťaž na úrovni operátorov platforiem v rozsahu, ktorý je v rozpore so spoločným záujmom.

Posúdenie

- (182) Vzhľadom na uvedené faktory Komisia dospela k záveru, že výhoda udelená súkromným vysielateľom DTT aj operátorom platformy DTT je na úkor ostatných súkromných vysielateľov a operátorov alternatívnych technologických platforiem, ktorí súťažia na rovnakom trhu, a narúša hospodársku súťaž na rôznych úrovniach v rozsahu, ktorý je v rozpore so spoločným záujmom.

Záver

- (183) Konštatuje sa, že opatrenie nie je vhodným, nevyhnutným, primeraným a technologicky neutrálnym nástrojom a že narúša hospodársku súťaž a ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi v rozsahu, ktorý je v rozpore so spoločným záujmom.

5. ZÁVER

- (184) Komisia zistila, že opatrenie zamerané na náhradu nákladov za simultánne vysielanie pre súkromných vysielateľov v kontexte uvoľnenia digitálnej dividendy nespĺňa požiadavky článku 107 ods. 3 ZFEÚ, a teda nie je v súlade s vnútorným trhom,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Štátna pomoc oznámená Španielskym kráľovstvom zameraná na náhradu nákladov za simultánne vysielanie pre súkromných vysielateľov v kontexte uvoľnenia digitálnej dividendy nespĺňa požiadavky článku 107 ods. 3 ZFEÚ, a teda nie je v súlade s vnútorným trhom. Štátna pomoc sa preto nesmie poskytnúť.

Článok 2

Španielske kráľovstvo musí do dvoch mesiacov od oznámenia tohto rozhodnutia informovať Komisiu o opatreniach prijatých na jeho splnenie.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Španielskemu kráľovstvu.

V Bruseli 5. augusta 2016

Za Komisiu
Margrethe VESTAGER
členka Komisie

ISSN 1977-0790 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5147 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK